

Ta Nya'gi Kikiyø ki Tekido'a Ta ki dɔ makitu'ti læ Ta nya'gi kikiyø ki tekido'a

Makitu kin elta dɔ nyakoo me ndil'ti ki Jeju Kirisiti toji Jan dɔ dor'ti ki Patimosi. Ki gorow læ nyatoji'gi ki kun nyakoji'n ə kelta'a, makitu kin elta solme ki rɔ njekunme'gi'ti ki isi ingøi kon tado kindækumndoo ki kadi nan kon. Makitu kin adi me'de tinyi kati toki in Luwø ə uwø nya'gi pøti ki rai nya dɔnangi'ti ne me ji'ne'ti. Dɔboy'ti, a tətiro njeban'gi læ ne nan'ti ki Satan ningø a budide mur mur kitakul Burøbe ki in Kirisiti. De'gi læ Luwø ki tinyøi nan si'ə, a ingøi dɔran ki sigi ki dɔnangi ki sigi. A in nan'ti ki Ngonn Bati lo nyakuso taa nan'ti ningø a sii si'ə Jerujalem'ti ki sigi biti ki non'ti.

Kon ta'gi ki me'ti: Kandi me ta'ti ki nyakoo me ndil'ti ki dɔkete 1. Makitu ki ndangi kadi njekawnan'gi ki siri 2-3. Makitu ndar ki bir kutita'a ki nyakosidonya ki siri 4.1-8.1. Tow gaji'gi ki siri 8.2-11.19. Koki lii ki da'gi ki joo 12-13. Ki rɔ Ngonn Bati'ti dɔ mbal Siyon'ti 14.1-5. Takigangi 14.6-20. Tuji'gi ki dɔboy'ti 15. Kɔpi wongi ki siri læ Luwø 16. Bulø de'gi læ Babilon 17.1-19.4. Nyakuso taa nan læ Ngonn Bati 19.5-10. Takigangi dɔ da'gi'ti ki joo 19.11-20. Rɔ tətɪ Satan 20. Dɔran ki sigi, dɔnangi ki sigi ki Jerujalem ki sigi 21.1-22.5. Jeju a tøl 22.6-21.

¹ Makitu kin in nya ki to lo kiyə'ti ki Jeju Kirisiti te ki dɔ'a. Ningə in Luwə ə ad'a kadi toji kuləbər'gi lə'ne, kadi gəri nya ki a ra nya ndəkba. In be ə, Jeju Kirisiti ulə ki malayka lə'ne kare adi aw te ki dɔ'a adi njekulə li'ə Jan gər.

² Jan mannaji dɔ nya'gi'ti pəti ki oo kin toki in ta lə Luwə, toki in ta ki rɔta'ti ki Jeju Kirisiti te ki dɔ'a.

³ Majikur in dɔ de'ti ki tudə makitu kin, ki dɔ de'gi'ti ki nje koo dɔ ta'gi ki te ta Luwə'ti kin, ə təli rɔ'de go'ti. Tado dəkagilo ki nya'gi kin a rai nya in ndəkba.

Ta ki sɔw dɔ Njekawnan'gi ki Siri ki dɔnangi Aji'ti

⁴ M'in Jan, ə m'ndangi makitu m'adi'se in *Njekawnan'gi ki Siri ki sii dɔnangi Aji'ti*.

M'dəji kadi Luwə ki isi non bone, ki isi mayinu, ki in nje re num, kadi ndil'gi ki Siri ki rai non kumbər ngar'ti li'ə num, ⁵ taa kadi Jeju Kirisiti ki in nje mannaji ki in nje ra nya ki low'ə'ti, ki in de ki dəkete ki ində taa dann njekoy'gi'ti, ki in Ngar lə ngar'gi ki dɔnangi'ti ne kin num, pəti kadi memaji ki lapiya in sese nan'ti.

Jeju Kirisiti ndigi'je, ə taa'je ginn togi'ti lə majel ki mosi'ne, ⁶ ɔr'je ində'je ta dangi to ngar'gi, təl'je njekujənyamosi kadikare'ti kadi ji ra kulə j'adi Luwə ki Baw'a. M'dəji kadi toji ki togi in li'ə ki dəkagilo'gi ki dəkagilo'gi, *Amen!

⁷ Oyi'ə, isi re me kil ndi'ti,
de'gi pəti a oyi'ə ki kum'de†,

* **1:4** 1.4 2Ko 1.8 † **1:7** 1.7 Daniyel 7.13; Jakari 12.10

nje inbe ki nje kosi kad'a ki ningə kin ka a oyi'ə
ki kum'de,
ginn kaw'gi ki dangi dangi ki donangi ne a nonyi
ndoo tado li'ə.

Oyo, Amen!

⁸ Burəbe Luwə ene: «M'in Alpa ki Omega, nje
kisi non bone, Nje kisi mayinu, ki nje re, m'in
Nje togi pəti.»

Jan oo Kirisiti me ndil'ti

⁹ M'in ngonkon'se Jan, ki m'in sese nan'ti me
kon'ti, m'in dann'se'ti ingi ki Luwə ində'se to
ngar'gi, m'in m'uwə togi'm ba sese me kində
rə nan'ti ki Kirisiti. De'gi iləi m'in dangay'ti də
dor'ti ki Patimosi tado ta lə Luwə ki m'iləmbər'ə,
taa tado mannaji ki m'man də ta ki rəta'ti ki
Jeju Kirisiti te ki də'a. ¹⁰ Ndo'a'ti kin, in ndə
lə Burəbe, ə Ndil Luwə re ur də'm'ti, adi m'oo
ndu ta madi te go'm'ti ki togi'ne to ndu tow be,
¹¹ el'm ene: «Nya ki oo kin, ndangi me makitu'ti,
ə go'ti, ulə'n adi Njekawnan'gi ki Siri, adi in
Epeji, ki Simirnə, ki Pergam, ki Tiyatir, ki Sardī,
ki Piladelpi, ki Lawodise.»

¹² Lo kin'ti, m'yəti rə'm kadi m'oo de inbe ki
ra el'm ta kin ə, m'oo lambi'gi ki rai'de ki ɔr in
Siri. ¹³ Ningə dann lambi'gi'ti kakin, de madi
ki to to *Ngonn de be isi'ti non. Ulə ku ngal
rə'ne'ti, ə də bədi'ne ki kulə ki rai ki ɔr. ¹⁴ Də'a
ge, ki bisi də'a ge, ndai bal bal to buy, eke bu
wa be. Kandi kum'ə on to por be. ¹⁵ Nja'a'gi toi
to handi ki ndolo, ki kodi ho kam be, ə ndu'ə
ə to to pungi ba kam be tə‡. ¹⁶ Uwə mee'gi siri

‡ 1:15 1.15 13-15; Daniyel 7.9, 13, 10.5-6

ji kol'ne'ti, ningø kiyøro ki ta'a ati kol kol, taa ta kat'a in dow joo num, te ta'a'ti. Kum'ø unji to kadi ki dann kada kam be. ¹⁷ Loki m'oo'ø ø, m'osi nja'a'ti to de ki oy, m'to. Nan indø ji kol'ne do'm'ti ene: «Bol el, m'in ki do'kete, ø m'in ki do'boy'ti to\$, ¹⁸ m'in nje kisi kumngayira ba, m'oy, nan m'tøl m'nji kumngayira ba, kadi m'nji biti ki do'kagilo'gi ki do'kagilo'gi. M'aw ki lakele læ koy ki lo ki koo ji'm'ti. ¹⁹ Ningø, kadi ndangi nya ki oo, nya ki isi ra nya ngosine, ki nya ki a ra nya go'ti gogi. ²⁰ Nga ningø, ki ojido mee'gi ki siri ki oo ji kol'm'ti, ki lambi'gi ki siri ki rai'de ki ør, k'ør me'de ø to kin: mee'gi ki siri, in malayka'gi læ Njekawnan'gi ki siri, ningø lambi'gi ki siri, in Njekawnan'gi ki siri to.»

2

Makitu ki ndangi kadi Njekawnan'gi ki Epeji'ti

¹ Nje kuwø mee'gi ki siri ji kol'ne'ti, nje njiyø dann lambi'gi'ti siri ki rai'de ki ør el'm m'in Jan ene: «Ndangi makitu kin adi malayka læ Njekawnan'gi ki Epeji'ti, el'ø toki nje kuwø mee'gi ki siri ji kol'ne'ti, nje njiyø dann lambi'gi'ti ki siri ki rai'de ki ør el ene: ² M'gør nya ra'gi læ'i, m'gør kulø rai, ki kuwøtogiba læ'i. M'gør kadi in ilø bandi tanan'ti ki nje me majel'gi el. De'gi madi ki isi bari ro'de njekawkulø'gi, nan in njekawkulø'gi el kin, nan'de adi gø'r'de to nje ngom'gi. ³ In nje kuwø togi ba, ingø kon tado læ'm, nan be kaa, inyø ta'a el. ⁴ Nga ningø, nya kare ki m'aw'n sø'i ki ta do'ti, in ta læ k'inyø ki

§ 1:17 1.17 16-17; Ejay 44.6, 48.12, 49.2; Ebr 4.12.

inyə ta ndigi ki in ndigi'm kete kin kɔ. ⁵ Ə adi me'i olo dɔ lo ki osi'ti, tɔr ndu'i ki ngosine kin, ə təl re dɔ nja'i'ti ki kete gogi. Re inyə panjiyə'i ki ngosine kin kɔ el ə, m'a m're kadi m'un lambi lə'i lo kis'ə'ti kin kɔ. ⁶ Ningə ki ngosine kin, nya kare ki m'oo maji, rɔ'i'ti, mbəti kuləra Nikolayiti'gi, toki m'in m'mbəti'n kulə ra'de kakin be tɔ. ⁷ De ki aw ki mbi'ne ə, kadi oo'n dɔ ta ki Ndil Luwə el Njekawnan'gi kin!

«De ki nje təti rɔ, m'a m'ad'a sɔ kandi kagi koy el ki ra me Paradisi'ti lə Luwə*.»

Makitu ki ndangi kadi Njekawnan'gi ki Simirnə'ti

⁸ Makitu kin ndangi adi malayka lə Njekawnan'gi ki Simirnə'ti: Ta ki de ki dɔkete, ki in de ki dɔboy'ti tɔ, de ki oy nan təl isi kumngayira ba, el me'ti ə to kin: ⁹ M'gər kon lə'i ki ndoo lə'i, nan ki rɔta'ti, in njenyakingə. Taa m'gər ta'gi ki majel ki nje ki bari rɔ'de eyina n'in *Juwipi'gi, nan ki rɔta'ti, in Juwipi'gi el, isi eli dɔ'i'ti: in kəykawnan lə *Satan. ¹⁰ A ingə kon, nan maji kadi in bɔl el. Su a buki de'gi madi dann'se'ti dangay'ti kadi nan'n tɔgi'se, a ingəi kon asi ndɔ dɔgi, nan uwəi kul'ə biti koy, ə m'a m'adi'se jɔgi təti rɔ, ki in kaji ki biti ki non'ti.

¹¹ De ki aw ki mbi'ne ə, kadi oo'n dɔ ta ki Ndil Luwə isi el njekawnan'gi kin maji!

De ki nje təti rɔ, koy ki nja joo a te kad'a'ti el.

Makitu ki ndangi kadi Njekawnan'gi ki Pergam'ti

* 2:7 2.7 Lotum 2.8-9

¹² Makitu kin ndangi adi malayka læ Njekawnan'gi ki Pergam'ti: Ta ki de ki nje koti kiyero ki ta'a ati kol kol, taa ta kat'a in dow joo num to, el me'ti ə to kin: ¹³ M'gər lo ki isi'ti kin; in lo ki Satan onbe səm'ti, nan be kaa, biti bone, in uwə rɔ'i rɔ'm'ti adi ngan, tusi kunme læ'i inyə el. Dəkagilo inbe ki ndo ki toli njekuləbər læ'm ki nje ra nya ki low'ə'ti, Antipasi, lo'ti inbe ki Satan isi'ti kin kaa, manji ndu'i el. ¹⁴ Ningə, nya kare ki m'aw'n sə'i ki ta do'ti, in ta læ de'gi læ'i ki madi ki uwəi go nyando ki to to yan Balam be ngan kin. Balam ki nje kɔji ngar Balaki kadi iyə kulə uwə'n ngann Isirayel'gi ki row kusɔ da ki iləi kadikare'ti bari yo'gi num, sangi nan kaya'ti num†. ¹⁵ In be to ə, in kaa aw ki de'gi ki nje kuwə go nyando læ Nikolayiti'gi non to. ¹⁶ Ə kadi tər ndu'i. A re in be el ə, m'a m're ngosine kadi m'ro ki degə'gi kin ki kiyero ki te ta'm'ti kin.

¹⁷ De ki aw ki mbi'ne ə, kadi oo'n do ta ki Ndil Luwə isi el Njekawnan'gi kin!

De ki nje tətɪ rɔ, m'a m'ad'a mann ki in nyakusɔ ki kiyə lɔki, m'a m'ad'a kɔsi mbal ki nda, ki in ki ndangi to'ti ki sigi‡, ki in to ki de gər el səm'ti. De ki mbal kin ɔdi ji'ə par ə gər to kin.

Makitu ki ndangi kadi Njekawnan'gi ki Tiyatir'ti

¹⁸ Makitu kin ndangi adi malayka læ njekawnan'gi ki Tiyatir'ti: Ta ki Ngonn læ Luwə el ki in de ki kandi kum'ə on to por be, taa nja'a'gi

† **2:14** 2.14 Kər Isirayel'gi 31.16; Kər Isirayel'gi 22-24 ‡ **2:17** 2.17 Tekitaga 16.14-15,33-34; Ejay 62.15

toi to handi ki ndolo, ki kodi ho kam be, el ø to kin: ¹⁹ M'gør kulø ra'i'gi, ki ndiginan ki to ro'i'ti, ki kunme læ'i, ki ra kulø kadi de'gi, ki kuwætøgiba læ'i. Nya ra'i'gi ki gogi ne banyinan utø in ki kete'gi. ²⁰ Nan nya kare ki m'aw sæ'i ki ta dø'ti, in k'inyø ki inyø Jejabel, ki ene n'in dene ki njekeltakita Luwø'ti kin, adi isi buki njekulø'gi læ'm mu'ti: isi øsi'de ki me kaya ki ra'ti, ki me kusø da'ti ki iløi kadikare'ti bari yo. ²¹ M'inyø døkagilo m'ad'a kadi inyø'n gorow njiyø'ne kø, nan mbøti k'inyø gorow kaya ki ra. ²² In be ø, m'a m'ilø nanga dø tirø rø kon'ti, nan'ti ki nje sangi nan kaya'gi'ti. A re inyøi ta panjiyø'de'gi ki majel kin kø wa taa, to m'inyø ta nya ki m'øjø kadi m'ra se'de kin. ²³ M'a m'adi ngann'a'gi øyi. Ningø, lo kin'ti, Njekawnan'gi pøti a gøri kadi m'in de ki m'gør mørtø'gi, ki ndigi ra'gi læ de'gi. De ki ra dann'se'ti, m'a m'ra'a kigo kulø ra'a'ti§. ²⁴ Nga ningø, in ndøgi Njekawnan'gi ki Tiyatir'ti, ki uwøi go nyando ki ngom kin, el, taa mbøti taai nyando ki ingi bari'ø «nya kiyø kuruki læ Satan» kin el tø, m'el'se kadi in gøri toki m'a m'indø nya ki k'øy madi ki rangi dø'se'ti el nga. ²⁵ Nga ningø, nya kare ø, maji kadi, nya ki rai dø'ti kin, uwøi ba, biti kadi m're.

²⁶ De ki nje tøti rø, de ki uwø go kulø'gi læ'm biti døboy'ti, m'a m'ad'a tøgi konbe dø ginn de'gi'ti ki dangi dangi. ²⁷ A on'de bø ki gøl gindi, a tøn dø'de toki de a tøn ngoo hanji kin be. ²⁸ In be ø, m'inbe kaa m'ingø'n tøgi ki rø Bai'ti. Taa m'a

§ 2:23 2.23 Pa'gi 7.10, 62.13; Jeremi 17.10

m'ad'a mee ki njekuwə ta ginn lo'ti to*.

²⁹ De ki aw ki mbi'ne ə, kadi oo'n do ta ki Ndil Luwə si el Njekawnan'gi kin!

3

Makitu ki ndangi kadi Njekawnan'gi ki Sardi'ti

¹ Makitu kin ndangi adi malayka lə Njekawnan'gi ki Sardi'ti: Ta ki nje ndil'gi ki siri lə Luwə ki mee'gi ki siri el me'ti ə to kin: M'gər kulə ra'i'gi: ra ro'i adi de'gi oyi'nu to de ki isi kumngayira, nan ki ro'ta'ti ə, in de ki koy. ² Isi do nja'i'ti, adi togi ndəgə'gi ki isi oyi, tado m'oo kulə rai kare ki asi nan takum Luwə'ti goto. ³ Adi me'i olo do nyando'ti ki oo do'a ge ingə ge kin, ningə kadi ra do nja'i'ti ə tər ndu'i. Kin ə re ndəl do bi'ti el ə, m'a m're m'uwəi nanga bus to njebogi be ki kadi in gər do kad'a el. ⁴ Nga ningə, de'gi madi'gi dann'se'ti Sardi'ti non inbe, njenyi ku'gi lə'de ki majel ki ra. A uləi ku ki nda ro'de'ti kadi dani'm'in, tado in de'gi ki asi. ⁵ De'gi ki nje tətəi ro, a uləi ku ki nda ro'de'ti, ningə m'a m'buji to'de ko me makitu kaji'ti el. M'a m'gər'de to de'gi lə'm takum Bai'ti ki takum malayka'gi'ti li'ə. ⁶ De ki aw ki mbi'ne ə, kadi oo'n do ta ki Ndil Luwə isi el Njekawnan'gi kin!

Makitu ki ndangi kadi Njekawnan'gi ki Piladelpi'ti

⁷ Makitu kin ndangi adi malayka lə Njekawnan'gi ki Piladelpi: Ta ki nje k'ar njay, de ki ro'ta'ti, in ki uwə lakele lə *Dabidi ji'ne'ti, in ki

* **2:28** 2.28 26-28; Pa'gi 2.8-9; Kər Isirayel'gi 24.17

uwø te ø de asi kut'ø el, in ki uwø uti ø de asi te el, el me'ti ø to kin: ⁸ M'gør kulø rai, m'gør kadi tøgì in ngayn el, nan ngøm ta løm maji, manji ndu'i el. Nga ningø, ki ne kin, m'te takøy non'i'ti nga, de ki asi kadi uti goto. ⁹ Ningø nya ki m'a m'ra ki de'gi ki køykawnan'ti læ Satan, ki in nje ngom'gi, ki eyina n'in Juwipi'gi, nan in Juwipi'gi ki røta'ti el ø to kin. M'a m'indø tøgì dø'de'ti kadi rei øsi dø'de nanga non'i'ti. Lo kin'ti, a gøri kadi m'ndig'i. ¹⁰ Toki ngøm'n ndu ki m'ad'i kadi uwø'n tøgì ba, m'in kaa m'a m'ngøm'i døkagilo kon'ti ki a re dø de'gi'ti ki dønangi'ti ne pøti kadi nan'de kin tø. ¹¹ M'a m're ndøkba, ø uwø nya ki to ji'i'ti kin ngan, kadi de madi taa nyakugø goji læ'i el.

¹² De ki nje tøti rø, m'a m'ra'a to kagi ngawdann køy me Køy'ti læ Luwø løm, ningø a te taga el ratata. M'a m'indø tø Luwø løm num tø bebo li'ø ki in Jerujalem ki sigi kin num dø'a'ti. Jerujalem ki in dōran'ti rø Luwø'ti løm, re ur nanga. Taa m'a m'indø tøm ki sigi dø'a'ti tø.

¹³ De ki aw ki mbi'ne ø, kadi oo'n dø ta ki Ndil Luwø isi el Njekawnan'gi kin!

Makitu ki ndangi kadi Njekawnan'gi ki Lawodise'ti

¹⁴ Makitu kin ndangi adi malayka læ Njekawnan'gi ki Lawodise'ti: Ta ki de ki in Amen, de ki nje mannaji ki nje ra nya ki low'ø'ti, de ki røta'ti ki in dø nyakindø'gi'ti læ Luwø pøti, el me'ti ø to kin: ¹⁵ M'gør kulø rai; m'gør kadi søl el num, in tingø el num. Kin ø re søl el ø, re a tingø! ¹⁶ Nan ki ne kin, søl el num, in tingø el num, to hoy hoy, adi m'a m'tømon'i kø. ¹⁷ In el

ene in njenyakingə, ra gati ingə'n nya ngayn, aw ndoo nya madi el. Nga ningə, in nje kumtondoo, in dangiti, nya lə'i goto, ra ki rə'i kare, kum'i oo lo el kin ə, oo el. ¹⁸ In be ə, m'ad'i ta kəji kadi re ndogi sə'm ɔr ki por ndir'ə maji kin kadi ndu'n, kadi ndogi sə'm ku ki nda uti'n də rə'i ki to kare kin kadi rə'i sol'i el, ə kadi ndogi nya k'ilə kum'ti ilə kum'i'ti kadi kum'i oo lo maji gogi. ¹⁹ De'gi pəti ki m'ndigi'de, m'ndangi'de ə m'ində'de m'oji'de. Maji kadi in tingəbil, ə tər ndu'i. ²⁰ Oo maji, m'in m'ra takəy'ti, m'ində takəy. Re de oo də ndu'm ə te takəy ə, m'a m'ur kəy go'ə'ti, m'a m'njo si'ə num in a sə sə'm num.

²¹ De ki nje tətə rə, m'a m'ad'a isi sə'm də kumbər ngar'ti lə'm, toki m'in m'tətə rə ə m'aw m'nji ki Bai də kumbər ngar'ti li'ə kin be tə. ²² De ki aw ki mbi'ne ə, kadi oo'n də ta ki Ndil Luwə isi el Njekawnan'gi kin!

4

Kulə toji də Luwə'ti me dɔran'ti

¹ Go nya'gi'ti kin ə, m'oo nya ki rangi me ndil'ti bay: m'oo tarow te dɔran'ti, ningə ndu de ki el'm ta kete kakin, təl ɓar to tow be el'm ene: «Re taa ne, ə m'a m'toj'i nya ki a ra nya lo ti'ti».

² Tanan'ti non, Ndil Luwə tətə'm uwə'm aw sə'm dɔran'ti. Ningə nyi, m'oo kumbər ngar te isi, ə de madi isi də kumbər ngar'ti kakin. ³ De'ə ndolo to mbal'gi ki ɓari'de jasipi ki sarduwann be. Ngabirəndi ki kunj'ə to to mbal emerodi be unji gugi kidi kumbər ngar kakin. ⁴ Ningə kumbər'gi də joo gidə in sə sii gugi gidi kumbər ngar kakin,

ə ngatogi'gi do joo gidə in so ki oy ku ki nda sii do kumbər'gi'ti ki do joo gidə in so kakin, uləi jogi kəsikurə ki rai ki or do'de'ti. ⁵ Kunji'gi, ki ndu de'gi, ki ndangindi'gi tei kumbər ngar'ti. Lambi'gi siri onyi takum Ngar'ti, adi in ndil'gi lə Luwə ki siri. ⁶ Non kumbər ngar'ti, nya madi ki tanan ki mann ba ki ar njay to bər be ra səm'ti.

Nya'gi ki nje kisi kumngayira in so, kum'de rosi ro'de ki kete ge ki gogi ge, sii dana non kumbər ngar'ti num, gugi gid'ə num. ⁷ Nya ki nje kisi kumngayira ki dəkete tanan ki bəl, in ki nja joo tanan ki ngonn baw mangi, in ki nja mutə, takum'ə to to takum de be, ningə in ki nja so, to to kore ki isi nal be to. ⁸ Nya'gi ki nje kisi kumngayira kin, ki kare aw ki bagi'ne mehen mehen, ə kum'ə rosi lo do bag'a'ti ge ginn bag'a'ti ge. Kondo ge ki kada ge sii ta k'osi pa'ti eyina: Nje k'Ar njay, nje k'Ar njay, nje k'Ar njay in Burəbe Luwə ki nje togi pəti. In ki isi mayinu, isi bone, in ki a re. ⁹ Dəkagilo'gi pəti ki nya'gi ki nje kisi kumngayira ki so kakin osi pa, uləi toji do nje kisi do kumbər ngar'ti, dəkagilo'gi ki dəkagilo'gi, osikurə, rai'ə oyo, ¹⁰ ngatogi'gi ki do joo gidə in so osi məkəsi'de nanga non nje kisi do kumbər ngar'ti, osikurə nje kisi ki dəkagilo'gi ki dəkagilo'gi, buki jogi kəsikurə'gi lə'de non Ngar'ti ningə eli'ə eyina: ¹¹ Burəbe Luwə lə'je, in asi kadi de'gi uləi toji do'i'ti, osikurə'i, taa asi k'ingə togi to, tado in ə ra nya'gi pəti, nya'gi ki k'oo ki kum kin toi kigo ndigi'ti lə'i.

Makitu læ Ngonn bati

¹ M'oo makitu ki kur gidi nan'ti to dala jikol nje kisi do kumbær ngar'ti. In makitu ki ndangi nya me'ti ge gidi'ti ge, ningə uwəi lo siri ki nya kuwə makitu'gi. ² M'oo malayka ki nje togi kare un ndu'ne ki taa ene: «Nan asi kadi tēti nya kuwə makitu'gi ə te makitu kin wa?» ³ Nan ki me dōran'ti, ki dōnangi'ti eke ginn dōnangi'ti, de ki asi kadi te makitu kin, eke kadi ilə kum'ne me'ti ə tudə goto ne. ⁴ Lo kin'ti, m'non ngayn, tadə de asi k'ingə de ki asi kadi te makitu kin ə ilə kum'ne me'ti el. ⁵ Ningə de kare dann ngatogi'gi'ti el'm ene: «Non el, oo bəl ki ginn koji'ti læ Juda, de ki te ginn Dabidi'ti, ki tēti rə, in asi kadi ɔr nya kuwə makitu'gi ki siri ə te makitu kin.»

⁶ Lo kin'ti non, m'oo Ngonn bati ra taa dana non kumbær ngar'ti, ningə nya'gi ki nje kisi kumngayira ki sɔ ki ngatogi'gi ki do joo gidə in sɔ gugi gid'ə. Ngonn bati kakin to to nya ki de ujə mind'ə be. Gaj'a'gi in siri, taa kum'ə'gi in siri to, to ndil'gi ki siri læ Luwə ki ulə'de ki dōnangi'ti ba pəti. ⁷ Ngonn bati isi re ndəkba ki rə nje kisi do kumbær ngar'ti kadi taa makitu ji'ə'ti. ⁸ Tanan'ti non, ki nje kisi kumngayira ba ki sɔ ki ngatogi'gi ki do joo gidə in sɔ ɔsi məkəsi'de nanga non Ngonn bati'ti. De ki ra uwə kende ki kɔpi'gi ki rai ki ɔr ki nduji kagi ki əti maji ji'ne'ti. Nya'gi kin in ta'gi ki de'gi læ Luwə isi eli ki Luwə. ⁹ Nje kisi kumngayira ba ki sɔ ki ngatogi'gi ki do joo gidə in sɔ, osi pa ki sigi eli eyina:

«In asi kadi un makitu,
ə ɔr nya kuwə'gi.

Tado de'gi toli'nu, in ugø do ginn kaw'gi ki dangi dangi,

Ndonn ta'gi ki dangi dangi,

De'gi ki dangi dangi,

Ginn be'gi ki dangi dangi ki mosi, adi Luwø.

¹⁰ Ginn de'gi ki dangi dangi kin,

Indø'de taa dangi to ngar'gi,

Tøl'de njekujønyamosi kadikare'ti tado Luwø lø'je,

Ningø ingi onyibe donangi'ti ne*.»

¹¹ Lo kin'ti, m'gon lo ø, m'oo ndu bulø malayka'gi ngayn, ki in dør banyi banyi dør døgø bigum†, gugi gidi kumbør ngar, ki nya'gi ki nje kisi kumngayira ba, ki ngatøgø'gi. ¹² Ningø uni ndu'de ki taa eli eyina:

«Ngonn bati ki de'gi toli'ø,

asi kadi ingø tøgø, ki nyakingø, ki gosi, ki ngangø, ki køsikurø, ki tøbar, ki kulø toji!»

¹³ Taa m'oo ndu nyakindø'gi pøti ki dørøan'ti, ki donangi'ti, ginn donangi'ti, ki me babo'ti osi pa eyina:

«Kulø toji, ki køsikurø, ki tøbar, ki tøgø,

in lø nje kisi do kumbør ngar'ti in ki Ngonn bati ki døkagilo'gi ki døkagilo'gi!»

¹⁴ Lo kin'ti non be, nya'gi ki nje kisi kumngayira ba ki so eli eyina: «Amen!» Ningø ngatøgø'gi osi mækøsi'de nanga non nje kisi do kumbør ngar'ti in ki ngonn bati, osi kurø'de.

* **5:10** 5.10 Pa'gi 33.3, 98.1; Ejay 42.10 † **5:11** 5.11 Daniyel 7.10

6

Ngonn bati in ki nya kuwə makitu'gi siri

¹ M'oo Ngonn bati uwə nya kuwə makitu ki dɔkete læ nya kuwə makitu'gi ki siri ɔr, ningə m'oo ndu nya ki nje kisi kumngayira ba ki dɔkete dann nya'gi ki nje kisi kumngayira ba ki sɔ un ndu'ne ki taa, ndu'ə ɓar to ndangindi be ene: «Re!» ² M'gon lo, ningə m'oo sində kare ki nda. Nje kala uwə kagi kondiro ji'ne'ti, adi'ə jɔgi kɔsikurə. In de ki tɛti rɔ, nan aw to tɛti rɔ ki rangi ɓay. ³ Loki Ngonn bati uwə nya kuwə makitu ki nja joo ɔr ningə, m'oo ndu nya ki nje kisi kumngayira ba ki nja joo el ene: «Re!» ⁴ Lo kin'ti, sində ki rangi, ki kər to por te re. Nje kala aw ki tɔgi kadi ɔr'n lapiya dɔnangi'ti kɔ, kadi de'gi tɔli nan dann'de'ti. Adi'ə kiyərə ki ngal.

⁵ Loki Ngonn bati uwə nya kuwə makitu ki nja mutə ɔr ningə, m'oo ndu nya ki nje kisi kumngayira ba ki nja mutə el ene: «Re!» Ə m'gon lo ningə, m'oo sində kare ki ndul. Nje kala uwə nya mbɔji nya ji'ne'ti. ⁶ Ningə m'oo ndu ta madi in ki dann nje kisi kumngayira'gi ki sɔ ene: «Geme ngonng ngo mbɔji nya kare be par in lo kulə ki ndɔ kare, ə ɔrji ngonng ngo mbɔji nya mutə be par in lo kulə ki ndɔ kare tɔ; nan ɔdi hu in ki yiwi kandi nju el.» ⁷ Loki Ngonn bati uwə nya kuwə makitu ki nja sɔ ɔr ningə, m'oo ndu nya ki nje kisi kumngayira ba ki nja sɔ el ene: «Re!» ⁸ Ə m'gon lo ningə, m'oo sində kare ki ɓal'a to to mbi kam be. Nje kala tɔ'a nan «Koy», ə lo ki koo isi njiyə go'ə'ti. Adi'de tɔgi dɔ dow dɔnangi'ti ki kare me ki sɔ'ti kadi tuji de'gi ki

me'ti ki ro'gi ki bo'gi ki monyi ki njetoko de'gi ki da don'gi ki donangi'ti ne. ⁹ Go'ti, loki Ngonn bati uwə nya kuwə makitu ki nja mi ɔr ningə nyi, m'oo ndil de'gi ki ndoki toli'de ə rai ginn ringiri kadikare'ti lə Luwə. In de'gi ki toli'de tado ta lə Luwə ki rai do'ti ngan, manyinaj'a. ¹⁰ De'gi kakin uni ndu'de ki taa, elita ki togi'de eyina: «Burəbe, in ki in nje k'Ar njay, in ki in de ki rɔta'ti, a nginə biti dokagilo'ti ki ra taa a gangi ta do de'gi'ti ki donangi'ti, oji'n do mosi'je ki buki ko kin wa?» ¹¹ Ningə lo kin'ti non, adi de ki ra ku ngal ki nda, ningə dəji'de kadi orei me'de nden bay, biti kadi to ndəgi ngannkon'de'gi, ki madi kulə'de'gi, ki nanyinan non, kadi to a toli'de to ingi be kin, kər'de re do mad'a'ti, toltə'a bay taa. ¹² Ningə m'oo Ngonn bati uwə nya kuwə makitu ki nja mehen ɔr, ə donangi yəki yəki ki əti bol ngayn. Kadi təl ndul kururu to ku soro be, ə nanyi ba pu təl to to mosi be to. ¹³ Mee'gi in dɔran'ti tosi ki nanga to kandi mbaykote ki gəsirə el bay, ə nəl gang'a ki nanga kin be. ¹⁴ Dɔran a goto ko to tuwə ki de a koo gidi nan'ti kin be; ningə mbal'gi, ki do dor'gi a ndui ro'de ko. ¹⁵ Ngar'gi ki donangi'ti ne, ki nje tobar'gi, kibo'gi lə njero'gi, ki njenyakingə'gi, ki nje togi'gi, ki ndəgi de'gi pəti, bər'gi ki de'gi ki kare, a anyinan kadi iyəi ro'de bolo lo'gi'ti ki gidi mbal'gi'ti ki təti. ¹⁶ A eli mbalbo'gi ki mbal'gi ki təti eyina: «Tosi do'je'ti, iyəi'je sanyi takum nje kisi do kumbər ngar'ti, ki ta wongi'ti lə Ngonn bati*». ¹⁷ Tado ndo wongi ki bo re nga, de ki asi kadi ene m'in ə m'ra am

* **6:16** 6.16 Oje 10.8; Luk 23.30

goto†.»

7

De'gi ki 144.000 ki Luwə ində ndunə lə'ne non'de'ti

¹ Go nya'gi'ti kin, m'oo malayka'gi so rai taa do kum donangi'ti ki so. *Malayka'gi kakin uwəi nəl'gi ki so ki donangi'ti ne kadi to uləi donangi'ti el num, do ba'ti el num, taa do kagi'gi'ti el num to. ² M'təl m'oo malayka madi ki rangi bay in ki lo kuwə kadi'ti be, uwə nya kəsidənya lə Luwə ki nje kisi kumngayira ba ji'ne'ti. Ningə un ndu'ne ki taa el malayka'gi ki so ki ingəi togi kadi rai nya ki low'ə'ti el ki nyakində'gi ki donangi'ti ne ki me ba'ti ene: ³ «Ononyi'se kadi rai nya ki low'ə'ti el ki nyakində'gi ki donangi'ti, eke me ba'ti, eke do kagi'gi'ti, biti kadi j'ində nya kəsidənya to ndunə non njekulə'gi'ti lə Luwə bay taa.» ⁴ Adi m'in kər de'gi ki in ki k'ində ndunə lə Luwə non'de'ti in de'gi dər bu ki do so gidə in so do'ti, ginn koji'gi'ti lə ngann Isirayel'gi pəti. ⁵ Adi in: ginn koji'ti lə Juda, de'gi dər dəgi gidə in joo; ginn koji'ti lə Ruben, de'gi dər dəgi gidə in joo; ginn koji'ti lə Gadi, de'gi dər dəgi gidə in joo; ⁶ ginn koji'ti lə Aser, de'gi dər dəgi gidə in joo; ginn koji'ti lə Nepitali, de'gi dər dəgi gidə in joo; ginn koji'ti lə Manasa, de'gi dər dəgi gidə in joo; ⁷ ginn koji'ti lə Simeyon, de'gi dər dəgi gidə in joo; ginn koji'ti lə *Lebi, de'gi dər dəgi gidə in joo; ginn koji'ti lə Isakar, de'gi dər dəgi gidə in joo; ⁸ ginn

† 6:17 6.17 Juwəl 2.11; Soponi 2.2-3

koji'ti læ Jabulon, de'gi dær dɔgi gidə in joo; ginn
koji'ti læ Jisepi, de'gi dær dɔgi gidə in joo; ginn
koji'ti læ Benjamin, de'gi dær dɔgi gidə in joo.

Ginn de'gi ki dangi dangi

⁹ Go'ti, m'gon lo ə, m'oo bulə de'gi ki əti bol
ngayn ki de asi kadi tudə kər'de el. In de'gi
ki ginn be'gi'ti ki dangi dangi, ginn kaw'gi'ti
ki dangi dangi, ginn de'gi ki dangi dangi, ki
ndonnta'gi ki dangi dangi. De'gi kin rai non
kumbər ngar'ti, ki non Ngonn bati'ti, rai ki ku
ngal ki nda rɔ'de'ti, taa uwəi baji tann'gi ji'de'ti
tɔ. ¹⁰ Ningə uni ndu'de ki taa eli eyina: «Kaji in
rɔ Luwə'ti læ'je ki in nje kisi dɔ kumbər ngar'ti
in ki Ngonn bati.» ¹¹ Malayka'gi pəti iləi nan
gugi gidi kumbər ngar, ki ngatɔgi'gi ki nya'gi
ki nje kisi kum ba'gi, osi ki takum'de nanga
non kumbər ngar'ti, ɔsikurə Luwə, ¹² eli eyina:
«Amen! Kulə toji, ki tɔbar, ki gosi, ki oyo ki ra,
ki kɔsikurə, ki tɔgi, ki ngangi in læ Luwə læ'je ki
dɔkagilo ki dɔkagilo! Amen!» ¹³ Lo kin'ti non, ki
kare dann ngatɔgi'gi'ti un ta el'm ene: «De'gi ki
ɔyi ku ngal'gi ki nda kin in nan'gi wa? Ə in ra
be ə rei wa?» ¹⁴ Ə m'ilə'ti m'ene: «Burəbe, in
ə gər maji!» Ningə el'm ene: «In de'gi ki tei me
kindəkumndoo'ti kibo. Ingi togi ku ngal'gi læ'de,
rai adi nda me mosi Ngonn bati'ti. ¹⁵ In tado kin
ə, uwəi rɔ'de rai non kumbər'ti læ Luwə, gosi'ə
kondɔ'ti ge kada ge me Kəy'ti li'ə. Ningə nje kisi
dɔ kumbər ngar'ti a dow bagi'ne dɔ'de'ti ginn
kəy kisi'ne'ti. ¹⁶ Bo a ra'de el ratata, kundə mann
a ra'de el ratata, taa por kadi eke kunji nya madi
a ndaw'de el ratata tɔ, ¹⁷ tado Ngonn bati ki nje

ra ngawdann lo'ti non kumbør ngar'ti a in nje k'ul'de, kadi a aw se'de lo mann kumngayira'ti kadi anyinan. Luwə a bər mann non kum de'ti mbonyi mbonyi* .»

8

Nya kuwə makitu ki nja siri

¹ Loki Ngonn bati ɔr nya kuwə makitu ki nja siri, loki dɔran'ti təl to ndingi asi ngann kadi dɔ mutə. ² Ningə m'oo malayka'gi ki siri rai takum Luwə'ti, adi adi'de tow'gi siri.

³ Malayka madi kare re ulə rɔ'ne ra kadi ringiri'ti, uwə bay por ki nduji kagi ki əti maji in me'ti ji'ne'ti. In bay ki rai'ə ki ɔr, ningə adi'ə nduji kagi'gi ngayn ki əti maji, kadi awi'n ki ta'gi ki de'gi lə Luwə isi eli ki Luwə. Awi'n dɔ ringiri ɔr'ti ki ra non kumbør ngar'ti. ⁴ Ningə sa nduji kagi ki əti maji su ji malayka'ti takum Luwə'ti aw ki taa ki ta'gi ki de'gi lə Luwə isi eli ki Luwə. ⁵ Ningə go'ti, malayka un bay por ki nduji kagi ki əti maji in me'ti kakin, buki kɔrpor'gi ringiri'ti rosi, ə ugə ilə nanga, par ə tanan'ti non, ndangindi'gi ki ndu de'gi, ki təlndi'gi tei, taa dɔnangi yəkɪ tɔ.

Tow'gi ki sɔ ki dɔkete

⁶ Malayka'gi ki siri ki uwəi tow'gi ki siri ji'de'ti indəi dɔ rɔ'de dana kadi kɔli'de.

⁷ Malayka ki dɔkete kɔl tow lə'ne ə, kɔsi ndi, ki por ki pole nan ki mosi ədi ki dɔnangi'ti. Ningə lo kin'ti non be, dow dɔnangi ki kare me ki

* **7:17** 7.17 Ejay 25.8, 49.10; Pa'gi 23.1-2; Ejekel 34.23

mutə'ti on por, kagi kare me ki mutə'ti on por, taa mbi kam kare me ki mutə'ti on por tɔ.

⁸ Malayka ki nja joo kɔl tow lə'ne, nya madi ki boi to mbal ki ra taa be, on por, bingə osi me ba'ti, adi dow ba ki kare me ki mutə'ti təl mosi.

⁹ Nyakində'gi kare me ki mutə'ti me ba'ti oy, taa tokibo'gi kare me ki mutə'ti tuji tɔ.

¹⁰ Malayka ki nja mutə kɔl tow lə'ne ə, kəkirə mee kare ki on to por be, in dɔran'ti osi nanga dɔ ki kare me ki mutə'ti lə mbo'gi ki wol mann'gi.

¹¹ Tɔ mee kakin nan «nya ki ati.» Ki kare me ki mutə'ti lə mann'gi təli ati kangɪ, ningə de'gi ngayn ki anyinan mann'gi kin oyi tɔ, tado təl ki təli ati kangɪ.

¹² Malayka ki nja sɔ kɔl tow lə'ne, dow kadi ki kare me ki mutə num, dow nanyi ki kare me ki mutə'ti num, taa mee'gi kare me ki mutə'ti ingəi kində adi lo kadi dann'de'ti ki kare me ki mutə'ti unji goto. Dow lo ki kada kare me ki mutə'ti num, dow lo ki kondɔ kare me ki mutə'ti num, kunji goto dɔ'de'ti*.

¹³ M'təl m'gon lo bay ningə, m'oo yəl kore kare ki nal taa sanyi dann nəl'ti un ndu'ne ki taa ki tɔgi'ne ene: «Kumtondoo! Kumtondoo! Kumtondoo a in dɔ de'gi'ti ki dɔnangi'ti ne, loki ndəgi malayka'gi ki nanyinan mutə kin a kɔli tow lə'de.»

9

Tow ki nja mi bar

* **8:12** 8.12 10-12; Ejay 14.12; Jeremi 9.14; Tekitaga 10.21-23

¹ Malayka ki nja mi køl tow læ'ne ə, m'oo mee kare in dōran'ti osi nanga. Adi mee kakin lakele ta bolobe ki dōboy'o goto. ² Te ta bolobe ki dōboy'o goto ningə, sa por su'ti te ki taga to sa por ki me pur'ti ki boi be. Sa kakin uti kum kadi ki dōran. ³ Bəti'gi tei me sa por'ti kakin, sananyinan dōnangi'ti. In bəti'gi ki adi'de tōgi ki to to yan nii be. ⁴ Ōgi'de kadi rai nya ki low'ə'ti el ki mu ge ki kam ge kagi'gi ge, nan kadi rai nya ki low'ə'ti el ki de'gi ki awi ki nyakōsidōnya to ndunə læ Luwə nati non'de'ti el kin par. ⁵ Adi'de tarow kadi toli de'gi kin el, nan kadi adi'de kon ngayn to kadi yo par asi nanyi mi. ⁶ Dōkagilo'ə'ti kin, de'gi a sangi koy, nan a ingəi koy el. A ndigi kadi n'oyi, nan koy a anyi sanyi kō kadi'de'ti.

⁷ Bəti'gi kin, toi to sində'gi ki de dō nya rō rō'de'ti, adi in ndəkba lo k'aw rō'ti kin be. Nya'gi ki dō'de'ti toi to jōgi kōsikurə ki rai ki ər be, ningə takum'de to to takum de'gi be tō. ⁸ Bisi dō'de to to bisi dō dene'gi be, ə ngang'i'de to to ngang'i bōl be tō. ⁹ Ningə toi to nya ki de ulə nya rō ki ra ki gindi non gu'de'ti be, ə kah bagi'de fār to kah pusi rō'gi ki sində'gi banyi banyi ndōri'de ki ngodi go'de'ti sōw lo rō kin be*. ¹⁰ Ta bōngi'de ati to ta bōngi nii be, ningə in bōngi'de'ti kin ə awi ki tōgi ki kadi rai nya ki to ki de'gi nanyi mi. ¹¹ Awi ki malayka to ngar dō'de'ti bolobe'ti ki dōboy'o goto. Tō ngar læ'de kakin nan «Abadon» ki ta Ebirə, ə «Apoliyon» ki ta Gireki tō. Kōr me tō kin nan «Nje tuji lo». ¹² Kon ki dōkete dər nga, ningə nanyi kon'gi ki rangi joo kadi rei go'ti bay.

* 9:9 9.9 Juwəl 2.4-5, 1.6

¹³ Malayka ki nja mehen kol tow lə'ne, ningə m'oo ndu de madi in ringiri'ti ki rai ki or ki isi non Luwə'ti, in do kum'ə'gi'ti ki so re. ¹⁴ Ningə ndu kakin el malayka ki nja mehen ki uwə tow ji'ne'ti ene: «Inyə malayka'gi ki so ki doi'de ki kulə gindi do ba Epirati'ti kin taa.» ¹⁵ Ningə inyə malayka'gi ki so kakin taa. In malayka'gi ki sii do nja'de'ti tado do kadi inbe kin, me ndo'ti inbe kin, me nanyi'ti inbe kin, ki me bal'ti inbe kin to, kadi to tuji de'gi ki kare me ki mutə'ti ko, donangi'ti ba pəti. ¹⁶ Adi m'in kor njerə'gi lə'de ki ai ki sində in dər dəgi bigum bu joo. ¹⁷ Nga ningə nyi, m'oo sində'gi ki nje kal de'gi me ndil'ti: awi ki nya ro ki doo non gu'de ki kər to por be, to to bal dōran be, taa to to bal kədi mann sində be to. Do sində'gi kakin to to do bal be, ningə por'gi ki sa'gi ki nya'gi ki nje taa por ki togi'de'gi. ¹⁸ In ki nya tuji lo'gi ki mutə, ki in por'gi ki sa'gi ki nya'gi ki nje taa por ki togi'de'gi, ki tei ta'de'ti kin ə ko de'gi ki kare me ki mutə'ti donangi'ti ne ba pəti a to'n. ¹⁹ Tado togi sində'gi in ta'de'ti num bongi'de'ti num to. Bongi'de to to lii ki rai ki ningə kasi be, ningə ta bongi'de to to do be kadi rai nya ki low'ə'ti el ki de'gi. ²⁰ Nga ningə, ki ojido ndəgi de'gi pəti ki tei ta koy'ti lə nya'gi ki nje tuji lo kin ə, mbeti kadi inyəi kulə ra'gi ki majel. Nanyinan ki lo k'osi məkəsi'de nanga non ndil'gi'ti ki majel, ki non kagi yo'gi'ti ki rai'de ki or ge, ki nar ge, ki ningə kasi ge ki gaji mbal ge eke ki kagi ge ki asi k'oo lo el num, asi k'oo do ta el num, taa asi njiyə el num to kin. ²¹ Taa inyəi ta tol de'gi el num, ta ra kumə el num, ta kuwə marum el num, ta bogi el num to.

10

Malayka in ki ngonn makitu

¹ Go'ti, m'oo malayka ki rangi kare ki nje togi in dōran'ti risi ki nanga. Kilndi tu dō'a, taa ngabirēndi isi dō'a'ti to jōgi ngar be, ə takum'ə ɔsi to kadi be, ningə nja'a'gi toi to bar por be.

² Uwə ngonn makitu ji'ne'ti, ində nja kōl'ne dō ba'ti, ə ində nja gəl'ne dōnangi'ti to. ³ Un ndu'ne ki taa ki togi'ne, non to bōl be, ningə go ndu'ə'ti, ndangindi siri bar. ⁴ Ə loki m'aw kadi m'ndangi ndu'de me makitu'ti ə, m'oo ndu ta madi ki in dōran'ti el'm ene: «Ngəm ndu ta lə ndangindi'gi kin me'i'ti, um m'ndangi me makitu'ti el.»

⁵ Lo kin'ti, malayka ki m'oo'ə, nja'a kare in dō ba'ti, ə nja'a kare in dōnangi'ti kakin, un ji kōl'ne ulə ki dōran'ti, ⁶ ningə un mindi'ne ki to Luwə ki nje kisi ki dōkagilo'gi ki dōkagilo'gi, ki nje kində dōran, ki dōnangi, ki babo, ki nya'gi ki me'de'ti ene: «Dōkagilo ki rangi kadi de a inyə adi dər goto nga. ⁷ Ndo ki malayka ki nja siri a ulə ngirə kadi kōl tow lə'ne kin ə, Luwə a tōlta ndigi ra lə'ne ki to lo kiyə'ti, toki el'n taa njekuləbər'gi lə'ne ki in njekeltakita'a'ti*.»

⁸ Ndu de ki kete m'oo in ki dōran'ti kakin təl el'm ta ki rangi bay ene: «Aw taa ngonn makitu ki te me'ə kin ji malayka'ti ki ində nja'ne kare dō ba'ti ə ində ki kare dōnangi'ti kin.» ⁹ M'aw ndəkba ki rō malayka'ti kakin, m'dəj'ə kadi adi'm ngonn makitu ningə, ilə'm'ti ene: «Taa sō, a atī kangi kanda'i'ti, nan a nəl ta'i'ti to tēji

* **10:7** 10.7 Tekitaga 20.11; Ndukun 32.40; Daniyel 12.7; Amosi 3.7

be.» ¹⁰ M'taa ngonn makitu kakin ji malayka'ti m'njo, ningə nəl ta'm'ti to təji be, nan loki m'tur me'm'ti ə, ati kanda'm'ti kangi. ¹¹ Ningə go'ti eli m'in eyina: «Maji kadi eltakita Luwə'ti ki el ɔji'n do nya'gi ki a ra ginn de'gi ki dangi dangi, ki ginn be'gi'ti ki dangi dangi, ki ndonnta'gi'ti ki dangi dangi, ki ngar'gi, ngayn kin bay.»

11

Nje mannaji'gi ki joo

¹ De ta gakira ki tanan ki kagi mbɔji nya be, ningə el'm ene: «Ində taa mbɔji *Kəy lə Luwə num, ringiri num, taa in tudə de'gi ki nje k'osi məkəsi'de nanga non Luwə'ti me kəy'ti kin to.

² Nan tado lo ki taga ne lə Kəy lə Luwə ə, kadi inyə dow kare, mbɔji el, tado in lo ki in ki kadi de'gi ki gəri Luwə el, ki a tuji ki bebo ki ar njay lə Luwə asi nanyi dɔɔ gidə in joo. ³ Ningə m'in m'a m'ulə ki nje mannaji'gi lə'm ki joo ki ku kuwə ndoo rɔ'de'ti kadi eli de'gi ta ki ta Luwə'ti ndo dər ki bu joo ki do mehen (1260).»

⁴ Nje mannaji'gi ki joo in kagi buni'gi ki joo, ki lambi'gi ki joo ki rai takum Be nje donangi'ti.

⁵ Kin ə re de madi ge kadi n'ra se'de nya ki low'ə'ti el ə, por a te ta'de'ti kadi tuji njeban'gi lə'de kɔ. In be ə, de ki ge kadi n'ra se'de nya ki low'ə'ti el ə a ingə'n koy oyi. ⁶ Nje mannaji'gi kin awi ki tɔgi kadi uti ta dɔran kadi ndi ədi el, dɔkagilo ki a eli de'gi ta ki ta Luwə'ti kin. Awi ki tɔgi kadi tɔli mann ki ndul mosi'ti, taa kadi adi kon'gi ki dangi dangi de'gi ki donangi'ti ne, dɔkagilo ki ra ki me'de ndigi to.

⁷ Nan loki a manyinaji læ'de ningø, da ki a te bolobe'ti ki dɔboy'o goto a ilø'de rɔ, a tɔti'de rɔ, a tɔl'de. ⁸ Ninn'de a ra tambalo'ti me bebo'ti ki a bari'ø ki tɔ ki elita'a ki ta ki ta Luwø'ti dɔ'a'ti eyina Sɔdɔm ki Ejipiti. In bebo ki ndøki bæri Burøbe kagidøsi'ti gidi be'ti. ⁹ De'gi ki dangi dangi, ki ginn kaw ki dangi dangi, ki ndonnta'gi ki dangi dangi, ki ginn be'gi ki dangi dangi a rei kadi gonyi ninn'de ndɔ mutø ki nusi, ningø a øgi kadi de duw'de. ¹⁰ Rɔ de'gi ki dɔnangi'ti ne a nøl'de ngayn tado koy ki oyi kin. A rai rɔnel ngayn, a mbøli nan kadikare'gi, tado de'gi ki njekeltakita Luwø'ti ki joo kin adi'de kon ki aldo maji.

¹¹ Nan go ndø'gi'ti ki mutø ki nusi kin ø, kon ki in rɔ Luwø'ti re ur me'de'ti, adi indøi sii taa. Lo kin'ti, de'gi ki kete ra gonyi'de kakin, bol tɔl'de.

¹² Ningø oyi ndu de madi ki bar ki tɔgi'ne ngayn in dɔran'ti ene: «In rei taa ne!» Ningø indøi, awi ki dɔran'ti me kilndi'ti, takum njeban'gi'ti læ'de ki isi gonyi go'de. ¹³ Tanan'ti non, dɔnangi yøki yøki ki øti bol, adi dow bebo ki kare me ki dɔgi'ti budi nanga mur mur. Ko de'gi tɔ dør siri me'ti. In de'gi ki sii ki dɔ'de taa, me'de gangi mann adi uløi tɔji dɔ Luwø'ti ki nje kisi dɔran'ti.

¹⁴ Tuji ki nja joo dør, ningø in ki nja mutø a re non ndøkba.

Tow ki nja siri

¹⁵ Malayka ki nja siri kɔl tow læ'ne ningø, ndu de'gi bar ki tɔgi ngayn dɔran'ti ene: «Konbe ki dɔ dɔnangi'ti in yan Burøbe læ'je, in ki Kirisiti ki in *De ki Luwø mbøt'ø kin nga. A onbe ki dɔkagilo'gi ki dɔkagilo'gi. ¹⁶ Ningø ngatɔgi'gi ki

dɔjoo gidə in sɔ ki sii dɔ kumbər'ti non Luwə'ti, osi ki ta kum'de nanga non Luwə'ti, uləi toji dɔ'a'ti ¹⁷ eyina:

“Burəbe Luwə ki nje togi pəti,
In ki isi non bone, in ki isi non mayinu,
j'ulə toji dɔ'i'ti tado un kulə k'əti bol lə'i ki ji'i'ti,
Ində'n ginn konbe lə'i.

¹⁸ Ginn be'gi ki dangi dangi indəi ki wongi,
Nan ki ngosine kin, in wongi lə'i nga ə isi toji
rɔ'ne.

Dokagilo gangi ta dɔ njekoy'gi'ti re nga,
Dokagilo ki kadi ugə'n dɔ nja njekuləbər'gi lə'i
Ki in njekeltakita'i'ti re nga,
Dokagilo k'ugə dɔ nja de'gi lə'i,
Ki nje k'aw ki boli me'de'ti,
Ki du'gi ki ki togi'gi, re nga.
In dokagilo ki kadi tuji'n de'gi ki nje tuji
dɔnangi.”»

¹⁹ Go'ti, me dɔran'ti, ta Kəy lə Luwə te, adi sanduki kunmindɔ isi ki taga. Lo kin'ti, ndi təl ge, ndangi nya ge, ndu de'gi bar ki taa, dɔnangi yəki, taa ndi kɔsi ki əti bol ədi tɔ.

12

Dene in ki da ki bari'ə diragon

¹ Nyakoji madi ki əti bol te dɔran'ti. Ningə in dene ki kadi uti dɔ rɔ'a to ku, ə nanyi isi ginn nja'a'ti. Mee'gi dɔgi gidə in joo ə indəi rɔ'de nan'ti to jɔgi kɔsikurə sii dɔ'a'ti. ² Dene kakin nanyi'a ngayn el kadi oji ngonn, ə loki to ndo ra'a ə, un ndu'ne ki taa non. ³ Nyakoji madi ki rangi bay te dɔran'ti. Ningə in kəkirə da madi

ki bari'ø diragon, kør to por be ø te ra. Dø'a in siri, ø gaj'a in døgi to, ningø jøgi'gi køsikurø sii dø'a'gi'ti kakin kare kare. ⁴ Un bongi'ne ø, utøn gaji ki kare me ki mutø'ti læ mee'gi dørän'ti buki'de ki nanga. Re ra ta dene'ti ki aw to oji ngonn kakin kadi to oji ngonn taa ø, n'ruwø ngonn kin n'usø'a. ⁵ Dene oji ngonn ki dingøm ki kadi to a isi dø ginn be'gi'ti pøti ki dønangi'ti ne, a on'de be konbe li'ø a ngan to gindi be. In tado kin ø, loki oji ngonn taa par ø, uni ngonn kakin awi si'ø kadi Luwø'ti, kadi kumbør ngar'ti li'ø. ⁶ Nga ningø dene taa anyi yan'ne aw dilølo'ti ki in lo ki Luwø indø dø lo madi dana søm'ti kadi to isi'ti adi to ngømi'ø ki nyakusø asi ndø dør ki bu joo ki dø mehen (1260).

⁷ Lo kin'ti, rø in dørän'ti. Misel in ki malayka'gi læ'ne röi ki da ki bari'ø diragon kakin. Diragon kaa in ki malayka'gi læ'ne indøi se'de ki rø to, ⁸ nan rø tèt'ø. Lo læ'de in ki malayka'gi læ'ne goto dørän'ti nga. ⁹ Øsi kækirø diragon iløi'ø nanga. In ki in bugø lii ki bari'ø Su ge Satan ge, in ki in nje kødi de'gi pøti ki dønangi'ti ne. Øsi'ø iløi'ø nanga, nan'ti ki malayka'gi ki go'ø'ti.

¹⁰ Lo kin'ti, m'oo ndu'de madi bar ki tøgi'ne ene: «Døkagilo kaji re nga, døkagilo kadi Luwø oji tøgi'ne re nga, døkagilo Konbe li'ø re nga. In døkagilo ki tøgi in ji Kirisiti'ti ki in De ki Luwø mbøt'ø nga. Tado de ki njekindø ta dø ngannkon'je'gi'ti kaa øsi'ø dørän iløi'ø nanga. In ki nje kindø ta dø'de'ti kondø'ti ge kada ge non Luwø'ti læ'je. ¹¹ Nan ingi tøti'ø rø kitakul mosi Ngonn batì num, kitakul ta læ Luwø ki

manyinaj'a num. Boli ro'de el, in ndokba ngayn kadi ndigi kaji ro'de el. ¹² In tado kin ə, maji kadi in dōran ra rōnel, ə ingi ki sii me dōran'ti kaa rai rōnel tō! Nga ningə in dōnangi, in ki babo, tuji in lə'se, tado Su ur nanga ki ro'se'ti non, wongi tōl'ō, tado gər kadi dokagilo lə'ne nanyi ngayn el nga.»

¹³ Loki diragon oo kadi osi'ne iləi'ne nanga ə, ɔr ngodi kigo dene'ti ki nje k'oji ngonn ki dingəm. ¹⁴ Nan adi dene uwə bagi'ne joo to bagi kəkirə kore be, kadi ində aw osi lo'ti ki Luwə ində dō'a dana ad'a diləlo'ti, kadi to ngəmi'ə ki nyakusə asi bal mutə ki nusi, sanyi, kadi lii ki rai ki ningə kasi ndəti kad'a el. ¹⁵ Lo kin'ti, lii ki rai ki ningə kasi ulə mannta'ne to mann ba be kigo dene'ti non kadi to tōgi mann kakin ində aw si'ə. ¹⁶ Nan dōnangi re rō lə dene, te ta'ne tur'n mann ba ki diragon tōmon kakin yiki. ¹⁷ Lo kin'ti, wongi tōl diragon dō dene'ti, adi aw rō dō ginn koji'ti li'ə, ki in nje təl ro'de go mbərkikində'gi'ti lə Luwə, nje ki ra dana dō nya ki rōta'ti ki Jeju te ki dō'a ki taga.

¹⁸ Go'ti, aw ulə rō'ne ra ta babo'ti.

13

Da'gi ki joo

¹ M'oo da madi kare ki gaj'a in dōgi, ə dō'a in siri te me babo'ti. Jōgi kōsikurə isi ta gaj'a'gi'ti kare kare, ningə tō kelta ki mal dō Luwə'ti ə isi jam dō'a'gi'ti tō. ² Da ki m'oo'ə kakin tanan ki kaga be, ningə nja'a'gi toi to nja da ki bari'ə ursi

kin be, ə ta'a to to ta bəl be tɔ. Diragon təl ki togi'ne, ki kumbər ngar lə'ne, ki togi konbe ki əti bəl ad'a. ³ Jam dɔ'a kare to to nya ki ingə do ki asi koy be, nan ngəsine do kakin idi nga. Lo kin'ti, de'gi ki dɔnangi'ti ne pəti, kuləra da kin əti'de bəl, adi uni go'ə. ⁴ Ɔsi məkəsi'de nanga non diragon'ti, tado təl ki togi adi da kakin. Ningə ɔsi məkəsi'de nanga non da'ti tɔ eyina: «Nan ə asi kɔji rɔ'ne kadi da'ti kin wa? Nan ə asi kadi rɔ si'ə wa?»

⁵ Adi tarow da kadi te ta'ne el'n ta'gi ki ngan ngan ki ta'gi ki mal dɔ tɔ Luwə'ti. Ningə ingə tarow kadi ra'n ndigi lə'ne nanyi dɔsɔ gidə in joo (42). ⁶ Ulə rɔ'ne el ta'gi ki mal dɔ Luwə'ti, taj'a taji, taji lo kis'ə ge, taa taji de'gi pəti ki sii dɔran'ti tɔ. ⁷ Adi'ə tarow kadi rɔ'n ki de'gi lə Luwə kadi tət'i'de rɔ, taa adi'ə togi dɔ ginn kaw'gi'ti ki dangi dangi, ki ginn de'gi'ti ki dangi dangi, ki ginn ndonnta'gi'ti ki dangi dangi, ki ginn be'gi'ti ki dangi dangi*. ⁸ De'gi pəti ki dɔnangi'ti ne ɔsi məkəsi'de nanga non'a'ti. Adi in de'gi ki lo kulə ngirə dɔran'ti ki dɔnangi'ti nu, ə tɔ'de in ki ndangi me makitu kaji'ti el. De ndangi tɔ'de me makitu kaji'ti lə Ngonn bati ki de'gi tɔli'ə kin el.

⁹ «De ki aw ki mbi'ne ə, kadi oo'n dɔ ta ki m'aw to m'el kin maji: ¹⁰ De ki sɔwdɔ dangay ə, a aw dangay'ti; de ki sɔwdɔ tuji ki kiyəɔ ə, a tuji ki kiyəɔ tɔ. Ningə in dɔ kadi ki kadi de'gi lə Luwə uwəi togi'de ba, ə kadi awi ki kunme tɔ.»

¹¹ Go'ti, m'oo da madi ki rangi te nanga. Gaj'a in joo to gaji ngonn bati be, ningə elta to diragon

* 13:7 13.7 5-7; Daniyel 7.8, 25, 11.36, 7.21

be to. ¹² Da kakin ra kulə ki togi da ki dokete pəti takum'ə'ti. Ningə ində togi dɔ de'gi'ti adi ɔsi məkəsi'de nanga non da'ti ki dokete ki ingə dɔ ki asi koy, nan do kakin təl idi kin. ¹³ Da ki nja joo kin ra nyakoji'gi ki əti bol. Aw biti ra adi por in dɔran'ti, ur dɔnangi'ti, takum de'gi'ti pəti. ¹⁴ Ədi de'gi ki dɔnangi'ti ne buki'de mu'ti ki nyakoji'gi ki adi'ə kadi ra takum da'ti ki dokete. Ɔsi'de kadi to toli kagi yo madi ɔsikurə da ki ingə dɔ kiyəɔ ə təl aji gogi kin. ¹⁵ Da ki nja joo ingə togi kadi ra adi kagi yo kɔsikurə da ki dokete kin təl nya ki isi kumngayira, kadi to elta, ə adi toli de'gi pəti ki a mbeti kɔsi məkəsi'de nanga non kagi yo kɔsikurə da ki dokete'ti. ¹⁶ Da ki nja joo ində togi dɔ de'gi'ti pəti, ngann'gi ki de'gi ki togi, njenyakingə'gi ki njendoo'gi, de'gi ki kare ki bər'gi, kadi taai ndaja ji kol'de'ti el ə ji gəl'de'ti. ¹⁷ Kin ə re de aw ki ndaja tɔ da kin eke kɔr nya'gi ki toji tɔ'a el ə, a asi kadi ndogi nya el num, gati'n el num tɔ.

¹⁸ In dɔkagilo kumkədi. De ki aw ki nyagər, a asi kadi gər me kɔr nya ki ɔjido da kin, tado in kɔr nya ki toji de madi. Kɔr nya kakin in kɔr nya ki bu mehen ki dɔ mehen gidə in mehen (666).

14

Ngonn bati in ki de'gi ki ugəi dɔ'de

¹ M'gon lo bay, ə m'oo Ngonn bati ra taa dɔ mbal Siyon'ti, ningə de'gi dər bu ki dɔsɔ gidə in sɔ (144.000) ki awi ki tɔ'a num, tɔ Baw'a Luwə num, ki ndangi nati non'de'ti in si'ə. ² M'oo kah nya madi ə in ki dɔran'ti to kah mann ba ki isi

lo kam be, ə to kah ndi ki ndangi nya ki togi'ne ngayn kam be. Kah nya ki bar ə m'oo kin, bar to kah kundu'gi ə de'gi ra indəi be. ³ Ningə bulə de'gi kin pəti osi pa ki sigi non kumbər ngar'ti, ki non nya'gi'ti ki nje kisi kum ki so, ki non ngatogi'gi'ti. De ki asi kadi ndo pa kin goto. De'ə, in de'gi ki dər bu ki dɔso gidə in so (144.000), ki in de'gi ki in ki kugə dɔ'de dɔnangi'ti kin par. ⁴ In de'gi ki njenyi ki rɔ'de ki majel el, sangi dene'gi el, tado gəri dene el. Uni go Ngonn bati lo'gi pəti ki aw'ti. In de'gi ki in ki kugə dɔ'de dann de'gi'ti ki dɔnangi'ti ne to kandi nya ki dɔkete ki kun kadi Luwə num kadi Ngonn bati num. ⁵ In de'gi ki de oo ta ki ngom ta'de'ti el. Taa ki kanji ta madi dɔ'ti.

Malayka'gi iləimbər ta ki gangi ki a re

⁶ Go'ti, m'oo malayka kare ki nal dann nəl'ti taa sanyi ngayn. Poyta ki maji ki biti ki non'ti in ji'ə'ti kadi ilə mbi de'gi'ti ki sii dɔnangi'ti ne, adi in ginn be'gi ki dangi dangi, ki ginn kaw'gi ki dangi dangi, ki ndonnta'gi ki dangi dangi, ki ginn de'gi ki dangi dangi. ⁷ Malayka kakin un ndu'ne ki taa ene: «Uləi dɔ'se ginn togi'ti lə Luwə, ə uləi toji dɔ'a'ti, tado dɔkagilo takigangi li'ə re nga. Jsi məkəsi'se nanga non njera dɔran ki dɔnangi'ti, njera babo ki lo'gi ki dangi dangi ki mann isi uwə'ti.»

⁸ Malayka ki rangi bay un go in ki kete kakin ningə el ene: «Osi nga, osi nga, *Babilon ki in be ki boi. In ki adi ginn be'gi pəti yiwi kandi nju kaya ki ra lə'ne ki əti bol adi'de anyinan.»

⁹ Malayka ki rangi bay ki nja mutə un go'de

ningə el ene: «De ki ɔsi məkəsi'ne nanga non da'ti, ki non kagi yo'ti li'ə, ə taa ndaja non'ne'ti, eke ji'ne'ti ə, ¹⁰ in kaa a anyi yiwi kandi nju wongɪ lə Luwə ki kilə mann'ti el ki Luwə a buki me kɔpi wongɪ'ti lə'ne kin tɔ. Ko de'gi ki be kin a ingəi kon takum malayka'gi'ti ki kar njay ki takum Ngonn batit'i. A ingəi kon kin me por'ti ki me nya'ti ki on por rigi rigi. ¹¹ Sa por ki nje kadi'de kon kin a su taa ki dɔkagilo'gi ki dɔkagilo'gi. Ningə kondɔ ki kada, lo kadi de'gi ki nje kɔsi məkəsi'de nanga non da'ti ki non kagi yo'ti li'ə, ə taai ndaja nati non'de'ti eke ji'de'ti kin a ɔri kon el. ¹² In dɔkagilo ki kadi de'gi ki in yan Luwə, ki njengəm mbərkikində'gi lə Luwə, ki nje kunme'de kadi Kirisiti, uwəi tɔgi'de ba.»

¹³ Go'ti m'oo dɔ ndu madi in dɔran'ti el'm ene: «Ndangɪ ta kin ene: Nje majikur'gi ə in de'gi ki isi oyi me ndɔ'ti ki bone me kulə'ti lə Burəbe. Ndil Luwə el ene: in nje majikur'gi tado uwəi kɔr rɔ'de dɔ kon'gi'ti lə'de, ningə kulə ra'de'gi ki maji ki rai a ndolo go'de.»

Takigangɪ ki dɔ de'gi'ti ki dɔnangɪ'ti ne

¹⁴ M'gon lo ə m'oo kilndi ki nda, ningə de ki tanan ki Ngonn de isi dɔ'ti. Jɔgi ngar ki ra ki ɔr isi dɔ'a'ti, ningə uwə ngorongi ki ta'a ati ji'ne'ti. ¹⁵ Malayka madi ki rangi te me Kəy'ti lə Luwə, ningə un ndu'ne ki taa ki tɔgi'ne el nje kisi dɔ kilndi'ti ene: «Ulə ngorongi lə'i ujə'n ko, tado ko ki dɔnangɪ'ti gəsirə asi kujə nga.» ¹⁶ Ningə lo kin'ti, nje kisi dɔ kilndi'ti ulə ngorongi lə'ne ujə'n ko'gi ki dɔnangɪ'ti ne.

¹⁷ Go'ti, malayka ki rangi bay te me Køy'ti læ Luwə, dōran'ti ki ngorongi ki ati ngayn ji'ne'ti tō.

¹⁸ Go'ti, malayka ki rangi bay ki aw ki togi dō por'ti, te ki dō ringiri'ti, ə un ndu'ne ki taa ki togi'ne ngayn el nje kuwə ngorongi ji'ne'ti ene: «Ulə ngorongi læ'i ujə'n dō nju'gi ki dōnangi'ti kin, tado kanda'gi gəsirəi nga.» ¹⁹ Ə malayka ulə ngorongi læ'ne dōnangi'ti ujə'n dō nju'gi ki dōnangi'ti, ningə bi ilə me be mbore kandi nju'ti, ki in be ki boi ki wongi læ Luwə in me'ti. ²⁰ Mbisəi kandi nju kakin me be mbore kandi nju'ti, gidi bebo'ti gogi, ningə mosi lo te me be mbore kandi nju'ti kakin ki taga, in biti odi ta sində'gi taa, ə ngal'a asi kilometr bu mutə kare.

15

Malayka'gi ki siri ki nya tuji lo'gi ki dōboy'ti ji'de'ti

¹ M'oo nyakoji madi ki rangi kibo, to əti bol dōran'ti. Malayka'gi siri uwəi nya tuji lo'gi siri ji'de'ti tō. In dōboy nya tuji lo'gi, tado in ingi ə wongi læ Luwə a təl'n ta'ne.

² Go'ti, m'oo mann ba ki to to nya ki bari'ə kirisital be, pole nan ki por. Ningə dō mann'ti kakin, nje təti rō da, ki kagi yo li'ə, ki kōr nya ki toji tō'a, uwəi kende læ Luwə ji'de'ti. ³ Osi pa læ *Moji ki njekuləbər læ Luwə, ki pa læ Ngonn bati eyina:

«Burəbe Luwə ki nje togi pəti,
Kulə ra'a'gi bo ngayn, əti bol ki dum!
In Ngar dō ginn be'gi'ti pəti,

Nyara'gi læ'i in nyara ki dana, ki ki røta'ti*.

⁴ In Burøbe, nan ø asi kadi bol ndil'i el wa?

Nan ø a mbøti kulø tøji dø'i'ti wa?

Tado in ki kar'i ba ø in de ki ar njay,

Ginn be'gi pøti a rei kadi øsi mækøsi'de nanga non'i'ti.

Tado kulø ra'i'gi ki dana toi ki taga takum'de'ti†.»

⁵ Go'ti, m'oo ta Køy læ Luwø ki *køyku kulø noji læ Luwø in me'ti, te ta'ne døran'ti. ⁶ Malayka'gi ki siri ki uwøi nya tuji lo'gi ki siri ji'de'ti tei, me Køy'ti læ Luwø ki taga. Øyi ku len ki nda ki sigi ba, nda ki øti bol, ningø døi rø'de ki ndar ør. ⁷ Ki kare dann nya'gi'ti ki nje kisi kumngayira ki so adi malayka'gi ki siri køpi'gi ki rai'de ki ør siri, to køpi'gi ki wongi læ Luwø ki nje kisi døkagilo'gi ki døkagilo'gi, rosi. ⁸ Sa rosi Køy læ Luwø to nya ki tøji tøbar ki tøgi læ Luwø. De asi kadi ur me Køy'ti læ Luwø el biti kadi nya tuji lo'gi ki siri ki malayka'gi ki siri uwøi ji'de'ti kin tølita kulø læ'de bay taa.

16

Køpi wongi'gi læ Luwø ki siri

¹ M'oo ndu ta madi ki te ki tøgi'ne me Køy'ti læ Luwø, el malayka'gi ki siri ene: «Ai mbøli køpi wongi læ Luwø ki siri dønangi'ti.» ² Malayka ki døkete aw mbøl køpi læ'ne dønangi'ti. Lo kin'ti non, dobay ki øti bol, ki to ngayn øsi dø de'gi'ti ki nje kaw ki ndaja læ da num, køsi mækøsi'de nanga non kagi yo'ti li'ø num.

* 15:3 15.3 Tekitaga 15.1 † 15:4 15.4 Jeremi 10.7; Pa'gi 86.9

³ Malayka ki nja joo mbøl kōpi lə'ne dō ba'ti, adi mann təl to to mosi de ki oy be. Lo kin'ti, nya'gi pəti ki ɔdi rō'de ki sii me ba'ti oyi.

⁴ Malayka ki nja mutə mbøl kōpi lə'ne dō mann mbo'gi'ti, ki lo'gi ki dangi dangi ki mann isi uwə'ti, adi təli mosi. ⁵ Ningə m'oo ndu malayka ki aw ki tōgi dō mann'gi'ti el ene: «In Nje kar njay, in ki isi ɓone, in ki isi mayinu. In toji be toki in njegangita ki dana. ⁶ Tado ingi ɓuki mosi de'gi lə'i ki mosi de'gi lə'i ki njekeltakita'i'ti kɔ, ə adi'de mosi inɓe kaa tɔ kadi anyinan. Asi ta kadi nya kin ra'de be inɓe.» ⁷ Ningə go'ti, m'oo ndu ta madi in ki dō ringiri'ti el ene: «Oyo, Burəbe Luwə ki nje tōgi pəti, takigangi lə'i in ta ki gangi ki rōta'ti num, in ta ki gangi ki dana num.»

⁸ Malayka ki nja sɔ mbøl kōpi lə'ne dō kadi'ti, ad'a tōgi kadi ɓuki'n por'ne dō de'gi'ti kadi on'de. ⁹ Ningə lo kin'ti, kunji kadi ki dum kelta'a on de'gi. De'gi kin elita ki mal dō Luwə'ti ki aw ki tōgi dō nya tuji lo'gi'ti kin, ə mbeti kinyə panjiyə'de'gi ki majel kɔ ə kulə toji dō Luwə'ti.

¹⁰ Malayka ki nja mi mbøl kōpi lə'ne dō kumbər ngar'ti lə da, adi konɓe li'ə təl loki ndul kururu. De'gi ingəi kon ki ngori ngangidə mur mur. ¹¹ Nan be kaa, mbeti kinyə row kulə ra'de'gi ki majel kɔ, elita ki mal dō Luwə'ti ki dɔran'ti, par par, tado kon ki isi ingəi, tado lə dobay ki rō'de'ti.

¹² Malayka ki nja mehen mbøl kōpi lə'ne dō ba'ti ki ɓari'ə Epirati. Ba kakin ə inyə lo kadi ngar ki nje k'in lo kuwə kadi'ti dər'ti. ¹³ Go'ti, m'oo ndil'gi ki majel mutə ki toi to kann'gi be,

tei ta diragon'ti num, ta da'ti num, ta nje ßar rø'ne njekeltakita Luwø'ti num to. ¹⁴ In ndil'gi ki majel ki njera nyakøji'gi. Ningø awi rø ngar'gi'ti ki ðonangi'ti ne pøti, kawi'de tado rø ki a re ndø ki bo'ti læ Luwø ki nje tøgi pøti.

¹⁵ Ningø Burøbe el ene: «Oyi, m'a m're to njebogi be. Nje rønel ø in de ki isi kum, taa ngøm ku'gi læ'ne maji to, kadi to de oo'ø ki rø'a kare ø rø'a a sol'ø'n'ø el.»

¹⁶ Ndil'gi ki majel kawi ngar'gi kakin lo'ti madi ki ßari'ø ki ta Ebirø nan Armagedon*.

¹⁷ Malayka ki nja siri mbøl køpi læ'ne dann nøl'ti, ningø ndu'de ßar me Køy'ti læ Luwø, in ki lo kisi kumbør ngar'ti, el ene: «Ginn nya'gi gangi nga!» ¹⁸ Lo kin'ti, nya'gi ødi rø'de, adi in tølndi'gi, ki ndu de'gi, ki ndangindi'gi, taa ðonangi yøki yøki ki øti ßol ngayn to. Lo kulø ngirø kisikidøtaa'ti læ de'gi nu kin, de oo ko ðonangi ki yøki be kin nja kare el ßay. ¹⁹ Køkirø ßebo gangi rø'ne dana mutø, ningø ßebo'gi ki me ße'gi'ti ki dangi dangi ki ðonangi'ti ne budi ki nanga. Me Luwø oyi ðø ßebo Babilon'ti el, Luwø ad'a anyi køpi, ki yiwi kandi nju wongi li'ø ki ngan ngayn isi olo wunyø wunyø me'ti. ²⁰ Dø dor'gi pøti anyinan, adi de oo mbal'gi el. ²¹ Køkirø kosi'gi ki øyi to mbalbo be indøi taa tosi ðø de'gi'ti. De'gi elita ki mal ðø Luwø'ti øji'n ðø køkirø kosi'gi ki nje tuji lo, tado tuji lo tuji ki øti ßol ngayn.

* **16:16** 16.16 Njegangita'gi 5.19; Ngar'gi 23.29

17

Takigangi ki do dene'ti ki nje ra kaya ki dum

¹ Malayka kare dann malayka'gi'ti ki siri ki uwæi kôpi'gi ki siri ji'de'ti re el'm ene: «Re, m'a m'tôji ta ki gangi ki a re do dene'ti ki nje ra kaya ki dum, ki isi kadi mann ba'gi'ti kin, m'adi oo. ² Ngar'gi ki donangi'ti ne buki rô'de ta sanga lo kaya'ti, ningø bulø de'gi ki donangi'ti anyinan yiwi kandi nju kaya li'ø adi ra'de to*.»

³ Be ø, Ndil Luwø un'm aw sæ'm dilølo'ti. Ningø m'oo dene kare isi do da'ti ki kør njir njir, ki tugi kelta ki mal do Luwø'ti rosi rø'a. Da kakin do'a in siri ø gaja'gi in dogi to. ⁴ Dene oo ku'gi ki ndolo, ki kør njir njir, ningø, ningø ør'gi, ki ningø ki gat'a in ngayn, ki mædikosi'gi, rosi rø'a. Uwø kôpi ki rai ki ør, ki nya'gi ki maji koo el, ki nyara kaya'gi li'ø ki to njen rosi me'ø. ⁵ Nya ki isi nati non'a'ti, in nya ki ndangi eyina: «Babilon ki boi, kon kaya dene'gi, ki be nya ra'gi ki maji koo el ki donangi'ti ne.» ⁶ M'oo kadi dene kakin mosi de'gi læ Luwø ra'a yiwi'ti. Adi in mosi de'gi ki toli'de tado k'in'de nje mannaji læ Kirisiti. Loki m'oo'ø, in nya madi ki øti'm bol. ⁷ Ø malayka el'm ene: «Ra bann ø øti bol wa? M'a m'øri ginn nya ki to lo kiyø'ti ojidø dene in ki da ki do'a in siri ø gaj'a'gi in dogi, ki oti dene gidi'ne'ti kin. ⁸ Da ki oo'ø kin kete in non, nan ngosine goto nga. A te koo kadi aw tuji'ti. Nga ningø, de'gi ki donangi'ti ne ki lo kulø ngirø doran ki donangi'ti nu, to'de in ki ndangi me makitu kaji'ti el kin, loki oyi da

* 17:2 17.2 1-2; Jeremi 51.7, 13; Ejay 23.17

kin ə, a əti'de bəl, tado kete in non, nan ngə sine goto, ningə a təl to re gogi.

⁹ «In dəkagilo kumte ki dəkagilo kaw ki gosi. Də da ki siri in mbal'gi ki siri ki dene isi do'ti. Taa in ngar'gi ki siri to. ¹⁰ Nje ki mi osi, in ki nja mehen isi do kumbər ngar'ti dəkagilo'ti ki ji ra'n ne kin, ningə in ki nja siri re el bay. Ndo ki a re ə, a isi do kumbər ngar'ti dəkagilo ki nden be par. ¹¹ Da ki kete in non, ə ngə sine goto kin, inbe ə in ngar ki nja jijoo. In ki kare dann ngar'gi'ti ki siri, ningə isi aw ki tuji'ti. ¹² Gaji da ki doği ki oo, in ngar'gi ki doği ki sii do kumbər ngar'ti el bay, nan a ingəi toği kadi onyibe kadi kare be ki da. ¹³ Mərta lə'de ingi ki doği kin pəti in kareba, adi in ta kadi uni toği'de ki konbe lə'de rai kulə adi da. ¹⁴ A roi ki Ngonn bati, nan Ngonn bati a təti'de ro, tado in Burəbe lə burəbe'gi, in Ngar lə ngar'gi. Nga ningə nje ki bari'de, nje ki mbeti'de, ki nje ra nya ki lowə'ti, a təti ro si'ə to.»

¹⁵ Malayka təl el'm bay ene: «Mann'gi ki oo'de loki kaya dene isi'ti kin, in ginn de'gi ki dangi dangi, in bulə de'gi ki dangi dangi, in ginn be'gi ki dangi dangi, ki ndonnta'gi ki dangi dangi. ¹⁶ Gaji da'gi ki doği ki oo'de, ki daro da inbe, a osi ta kaya dene, a təri ku'gi ki ro'a'ti kadi ra ki ro'ne kare. A soi da'a taa a adi por on'a to. ¹⁷ Tado Luwə ində ndigira lə'ne me'de'ti kadi rai go'ti. Ta'de a in nan'ti kareba kadi adi toği konbe lə'de rai kulə adi da, biti kadi ta'gi ki ta Luwə'ti tolita'de.

¹⁸ «Nga ningə, dene ki oo'ə, in bebo ki boi ki isi do ngar'gi'ti ki donangi'ti ne.»

18

Babilon osi

¹ Go'ti, m'oo malayka madi ki rangi in dōran'ti isi ur ki nanga. Aw ki tōgi kibo, ningø kunjə unji, taa dōnangi pəti. ² Malayka kakin un ndu'ne ki taa el ene: «Babilon osi, Babilon osi, Babilon ki boi osi; ningø ki ngəsine kin, təl lo kisi ndil'gi lə Su, ki lo kiyəɔ lə ndil'gi ki majel pəti. In in ə yəl'gi pəti ki toi njen, ki da'gi ki njera nya ki maji koo el, rai to lo bə lə'de. ³ Tado ginn bə'gi pəti anyinan yiwi kaya ki ra li'ə ki dum kin. Ngar'gi ki dōnangi'ti ne sangi'ə kaya'ti, ningø njera gati'gi ki dōnangi'ti ne, ndui ki mandi ki ra li'ə ki dum kelta'a kin.»

⁴ Go'ti, m'oo ndu ta madi ki in dōran'ti el ene: «Tei kə me bəbo'ti kin in de'gi lə'm, nan to in indəi rə'se nan'ti si'ə də majel ra'a'gi'ti, kadi to tuji ki a re də'a'ti kin ingə'se si'ə. ⁵ Tado majel'gi li'ə oji nan, awi biti tei rə Luwə'ti, adi me Luwə olo də radanael'gi'ti li'ə. ⁶ Rai si'ə nya ki ndə ki in ra ki de'gi kin tə. Rai si'ə be nja joo. Me kəpi ki mbəli yiwi'gi'ti adi de'gi anyinan kin ə, buki'ti nja joo adi'ə anyi tə. ⁷ Kah'a'ti inbə ki rə'a nəl'ə'n'ə me rə ki toji'ti num, oo'n maji rə'ne num kakin ə, maji kadi adi'ə ingə kon ge, ndingə ndoo ge tə. Tado in el me'ne'ti ene: “M'nji də kumbər ngar'ti to ngar, ningø m'in njengawkoy el, tado m'a m'uwə ndoo koy el ratata.” ⁸ In tado kin ə, nya tuji lo'gi ki toi isi nginəi'ə kin a buki nan də'a'ti pəti ndə kareba. Adi in koy, ki kuwə

ndoo yo, ki bo bo, ningø por a on'a tø. Tado Burøbe Luwø ki gangi ta dø'a'ti in Nje tøgì*.»

⁹ Lo kin'ti, ngar'gi ki nje sang'a kaya'ti, ki nje koo maji rø'de si'ø, a nonyi ge, a uwøi ndoo yo'ø, loki a oyi sa por ki on'a su ki taa. ¹⁰ A rai sanyi, tado boli kon ki isi ingø kin, ningø a eli eyina:

«Kon ri ø to be ø! kon ri ø to be ø!
in Babilon, bebo ki boi, ki nje tøgì!

Kadi kadi kareba be par ø ta ki gangi osi dø'i'ti
be wa?»

¹¹ Nje njiyø ra gati donangi'ti ne, nonyi tado li'ø num, uwøi ndoo yo'ø num tø, tado de kare kaa ndogì se'de nya gati'gi læ'de el. ¹² Nya gati'gi, ki ør'gi, ki nar'gi, ki mbal ki gata in ngayn, ki mædikøsi'gi, ki len'gi, ki ku ki kør njir njir'gi, ki ku'gi ki ndoløi, ki kagi'gi ki banyi'de øti maji'gi ki nya'gi ki rai'de ki ngangì kædi'gi, ki kagi'gi ki gati'de in ngayn, ki ningø kasi'gi, ki gindi'gi, ki nya'gi tøli mbal'gi ki ndolo, ¹³ ki kadi kagi ndir tanyi'gi, ki hu kagi'gi ki øti maji, ki nom kagi'gi ki øti maji, ki nduji kagi'gi ki øti maji, ki yiwi, ki hu, ki nduji, ki geme'gi, ki mangi'gi, ki bati'gi, ki sindø'gi, ki pusi rø'gi, ki bør'gi, ki dangay'gi. ¹⁴ Kandi kagi ki ndil'i ndigì kuso kaa anyi sanyi kadi'ti. Nyakingø'gi læ'i ki nya koo maji rø'gi læ'i tøli nya ki tuji kø, ningø de a ingø'de gogi el ratata. ¹⁵ Njera gati'gi ki rai gati kete me be'ti kin ingøi nya, øsi rø'de ngørøngi, tado boli kon'gi ki isi ingø kin. Nonyi, uwøi ndoo yo'ø, ¹⁶ ningø eli eyina: «Kon ri ø to be ø! kon ri ø to dø bebo'ti

* **18:8** 18.8 4-8; Ejay 48.20; Jeremi 50.8, 51.6, 45; 5; Lotum 18.20-21; 6; Pa'gi 137.8; Jeremi 50.7-8, 29; Ejay 47.7-9

kin be ə! In ki kete ɔɔ ku len, ki ku ki kər njir njir, ki kər pir pir, ki ɔr ge, ki ningə ki gat'a in ngayn ge, ki mədikosi ge, rosi rɔ'a. ¹⁷ Nan me kadi ki kare inbe par ə nyakingə'gi kin pəti gotoi kɔ!»

Njekuwəngaw tokibo'gi, ki de'gi ki me to'ti, ki njerakulə dɔ tokibo'ti, ki njera gati dɔ ba'ti, ɔsi rɔ'de ngərəngi, ¹⁸ ningə loki oyi sa por ki isi su ə, eli eyina: «De oo bebo ki əti ɓol to bebo kin be el ɓay!» ¹⁹ Ɔyi bu ki dɔ'de'ti, ningə nonyi, uwəi ndoo yo'ə, uni ndu'de ki taa eli eyina: «Kon ri ə to be ə! kon ri ə to dɔ bebo'ti kin be ə! In nyakingə'gi li'ə anyi de'gi pəti ki awi ki tokibo'gi dɔ ba'ti isi ingəi. Nan me kadi ki kare inbe par ə nyakingə'gi kin pəti gotoi kɔ!»

²⁰ In dɔran, ra ronel dɔ tuji'ti ki ingə kin! In de'gi lə Luwə, ki njekawkulə'gi, ki njekeltakita Luwə'ti, rai ronel, tado ta ki Luwə gangi dɔ'a'ti kin, in ingi ə Luwə gangi ta adi'se.

²¹ Lo kin'ti non, malayka ki nje tɔgi kare un mbal ki to to kəkirə mbal kusi ko be, ugə ilə ba, ningə el ene: «In ki tɔgi kakin tɔ ə, a ugəi Babilon, bebo ki boi kin kadi iləi'ə kɔ, kadi de a oo'ə gogi el ratata. ²² De a oo ndu kende'gi, ki de'gi ki nje kosi pa'gi, ki nje kɔl nal'gi, ki nje kɔl tow'gi, ɓe lə'i gogi el ratata. De a ingə kɔdi ra nya madi, eke a oo ndu mbal kusi ko el ratata. ²³ De a oo por lambi onbe lə'i el, taa de a oo ndu nje taa nan sigi el tɔ, tado njera gati'gi lə'i ə in nje tɔɓar'gi ki əti ɓol dɔnangi'ti ne, taa mboli ki ra lə'i ə, ɓuki'n ginn de'gi ki dangi dangi ki dɔnangi'ti ne kɔ.» ²⁴ In Babilon'ti ə mosi njekeltakita Luwə'ti, ki mosi de'gi lə Luwə, ki

mosi de'gi pəti ki tujəi mindi'de dɔnangi'ti ne, anyi'ti.

19

Pa təti rɔ ki ɓar me dɔran'ti

¹ Go nya'gi'ti kin ə, m'oo dɔ ndu ki ɓar to ndu bulə de'gi ki ngayn be dɔran'ti ene: «Aleluya! Kaji, ki tɔɓar, ki tɔgi in yan Luwə lə'je. ² Takigangi li'ə in ta ki gangi ki rɔta'ti, in takigangi ki dana, tado gangi ta dɔ kaya dene'ti ki tuji loki dɔnangi'ti ne ki kaya ki ra lə'ne. Luwə ad'a ugə ɓangi tɔl ki tɔl njekulə'gi li'ə.» ³ Ningə təli eli ɓay eyina: «Aleluya! Tɔji ki dɔ Burəbe'ti! Sa por ɓebo su ki dɔkagilo'gi ki dɔkagilo'gi!» ⁴ *Ngatɔgi'gi ki dɔ joo gidə in sɔ, ki nya'gi ki nje kisi kumngayira ki sɔ, ɔsi məkəsi'de nanga non Luwə'ti ki Nje kisi dɔ kumbər ngar'ti, ɔsikurə, ningə eli eyina: «Amen! Aleluya! Tɔji ki dɔ Burəbe'ti!»

Lo taa nan lə Ngonn bati

⁵ Go'ti, m'oo ndu ta madi in ki dɔ kumbər ngar'ti be el ene: «Uləi tɔji dɔ Luwə'ti lə'je, ingi pəti ki in njekulə'gi li'ə, ingi ki in nje ɓolo'gi, in ngann'gi ki de'gi ki tɔgi.» ⁶ Ningə m'oo dɔ ndu ki ɓar to ndu bulə de'gi ki ngayn be. Ndu kakin ɓar to kah mann ba ki isi lo be, taa ɓar to kah ndangindi ki ɓar ki tɔgi'ne ngayn kam be tɔ, ene: «Aleluya! Uləi tɔji dɔ Burəbe'ti, tado Luwə lə'je ki nje tɔgi pəti ində ngirə konbe lə'ne. ⁷ Adi ji rai rɔnel, ji turi jagira ə j'uləi tɔji dɔ'a'ti, tado dɔkagilo taa nan lə Ngonn bati re nga, ningə dene li'ə kaa isi dɔ nja'ne'ti tɔ. ⁸ Adi'ə ku ki

ndolo ngayn ki rai ki kulø len.» Ku len ki nda ki sigi ba ki elita'a, toji kulø ra'gi ki dana læ de'gi læ Luwø.

⁹ Malayka kare el'm ene: «Ndangi ta ene: Nje'gi ki bari'de lo taa nan'ti læ Ngonn bati in nje ronel'gi.» Ningø ilø'ti bay ene: «In kin ø in ta'gi ki røta'ti læ Luwø.»

¹⁰ M'osi nanga nja'a'ti kadi m'osi kurø, nan el'm ene: «Ononyi kadi in ra nya kin! M'in njekulø madi to ngannkon'i'gi ki rai dø nja'de'ti me nya ki røta'ti ki Jeju te ki dø'a, kin be to. In Luwø ø maji kadi øsikurø!» Tadó nya ki røta'ti ki Jeju te ki dø'a kin ø, adi bulø de'gi elita ki ta Luwø'ti.

Rø ki tøti læ Kirisiti ki in de ki Luwø mbøt'ø

¹¹ Go'ti, m'oo døran te ta'ne, ningø sindø ki nda ø te ra. De ki nje kala, tø'a nan Njeranya ki lowø'ti num, De ki røta'ti num. In Nje gangi ta, ki Nje rø rø ki dana. ¹² Kandi kum'ø'gi tei por bilim bilim, ningø nya'gi ki ndolo ndolo sii dø'a'ti ngayn to jøgi køsikurø, taa tø ki ndangi dø'a'ti in tø ki in ki kar'ne ba par ø gær tø. ¹³ Ku ngal ki uløi mosi'ti, ningø tø'a nan «Ta læ Luwø.»

¹⁴ Njerø'gi ki døran'ti uni go'ø, sii dø sindø'gi'ti ki nda, ningø øyi ku len ki nda ki sigi ba, ki nya ki majel ød'ø el. ¹⁵ Kiyøro ki ta'a ati kol kol, ki maji tugøn ginn be'gi ki dangi dangi te ta'a'ti. Onbe dø de'gi'ti ki dønangi'ti ne ki tøgi ki ngan to gindi be. Njiyø dø nju'ti, tala mbasi mbasi me be mbore kandi nju'ti, ki yiwi wongi læ Luwø ki nje tøgi pøti in me'ti. ¹⁶ Ndangi tø kare ku'ti li'ø num, nja'a'ti num eyina: «Ngar læ ngar'gi, Burøbe læ burøbe'gi.»

17 Go'ti, m'oo malayka kare ra taa me kadi'ti. Un ndu'ne ki taa ki togi'ne, el yel'gi pæti ki isi nali dann næl'ti sanyi ene: «Rei, kawinan tado nyakuso kibo læ Luwæ! 18 Rei soi da ngar'gi, ki da kibo'gi læ njerɔ'gi, ki da njerɔ'gi inbe, ki da sində'gi ki njekal'de'gi, da de'gi pæti, de'gi ki kare'gi, ki bær'gi, ngann'gi, ki de'gi ki togi'gi.»

19 Go'ti, m'oo da ki m'elta li'ə kete, ki ngar'gi ki donangi'ti ne, ki njerɔ'gi læ'de, kawinan kadi rɔi ki nje kisi dɔ sində'ti in ki njerɔ'gi læ'ne.

20 Lo kin'ti, uwæi da kakin dangay'ti, nan'ti ki nje ngom ki nje k'el k'ene n'in njekeltakita Luwæ'ti. Nje bar rɔ'ne njekeltakita Luwæ'ti ki ra nyakoji'gi læ'ne takum da'ti, buki'n de'gi ki nje kaw ki ndaja læ da rɔ'de num, ɔsi mækəsi'de nanga non kagi yo'ti li'ə num, mu'ti. Uwæi'de, buki'de joo pæti kum ba me dilæ por'ti, ki in por ki nje kon rigi rigi. 21 Kiyæɔ ki te ta nje kisi dɔ sində'ti tɔl njerɔ'gi læ'de pæti, adi yel'gi pæti soi da'de ndanni.

20

Bal ki dær kare

1 Go'ti, m'oo malayka kare ki in dɔran'ti isi ur ki nanga, uwæ lakele ta bolobe ki dɔboyo goto num, kulæ gindi ki boi ngayn num ji'ne'ti.

2 Uwæ diragon, bugæ lii, ki in Su ki bari'ə Satan, dɔ'a ki kulæ gindi kakin kadi to bal dær kare.

3 Malayka un'ə ilæ bolobe'ti ki dɔboyo goto, uti ta'a ki lakele, ɔri nya ta'a'ti nalangi, kadi to ingæ row buki'n de'gi mu'ti el, biti kadi ginn bal ki dær kare gangi. Go'ti ə, maji kadi inyæi'ə taa ngonn dɔkagilo ki nden be.

⁴ Go'ti, m'oo kumbør ngar'gi sii, ə adi nje kisidoti tɔgi kadi gangi ta. Ningə m'oo ndil de'gi ki ndoki gangi do'de ki kiyø tado mannaji læ Kirisiti, ki mannaji ta læ Luwə kin tɔ, taa nje ki mbeti kosi məkəsi'de nanga non da'ti num, non kagi yo'ti li'ə el num, adi in de'gi ki taai ndaja læ da nati non'de'ti el num, ji'de'ti el num kin. De'gi kin tæli sii ki do'de taa gogi, ningə a onyibe ki Kirisiti bal dər kare. ⁵ In njekoy'gi ə, a tæli sii ki do'de taa gogi el, biti kadi bal ki dər kare kin ginn'ə gangi bay taa. Lo kin'ti, in kində taa ki dokete læ njekoy'gi lo koy'ti. ⁶ Nje ki me kində taa ki dokete lo koy'ti kin in nje majikur, in de'gi læ Luwə. Koy ki nja joo aw ki tɔgi do'de'ti el, a in njekujənyamosi kadikare'gi læ Luwə in ki Kirisiti, ningə a onyibe nan'ti ki Kirisiti bal dər kare.

Rɔ tæti Satan

⁷ Loki bal ki dər kare a asi ə, a ɔri Satan kəy dangay'ti li'ə, ⁸ ningə a aw kadi ədi ginn be'gi ki dangi dangi ki dokum donangi'ti ki sɔ, adi in Gogi ki Magogi*. A ɔsi nja'de nan'ti kadi aw rɔ'n. Banyinan to nangira ki ta babo'ti be. ⁹ Uni lo ki donangi'ti ki ta tata, iləi nan gugi gidi lo kisi de'gi læ Luwə ki bebo ki Luwə ndigə, nan por a in dɔran'ti kadi osi do'de'ti on'de. ¹⁰ Nga ningə, Su ki in nje kədi'de, a uni'ə kadi iləi'ə dilə por'ti, me nya'ti ki nje kon por rigi rigi, go da'ti in ki nje bar rɔ'ne njekeltakita Luwə'ti. Lo kin'ti, a ingəi kon ki dum kelta'a, kondɔ'ti ge ki kada ge, ki dokagilo'gi ki dokagilo'gi.

* **20:8** 20.8 Ejəkel 38-39

Takigangi ki dɔboy'ti

¹¹ Go'ti, m'oo kumbər ngar kibo, nda, ki de ki nje kisi dɔ'ti. Dɔran in ki dɔnangi anyinan kɔ takumə'ti, ki kadi de a oo'de gogi el ratata. ¹² Ningə m'oo njekoy'gi, de'gi ki tɔgi ki ngann'gi ki du, rai taa non kumbər ngar'ti kakin. Lo kin'ti, makitu'gi in ki te. Makitu madi ki rangi kare in ki te, ningə in makitu kaji. Njekoy'gi ingəi takigangi kigo lo kulə ra'de'gi'ti ki rai. In takigangi kigo lo ta'ti ki ndangi me makitu'ti. ¹³ Babo təl ki nje koy'gi ki oyi me'ə'ti adi gogi. Koy ki lo ki koo təli ki njekoy'gi ki ngəmi'de adi gogi. Ningə de'gi pəti ingəi takigangi kigo lo kulə ra'de'gi'ti ki rai. ¹⁴ Ɔyi koy ki lo ki koo buki'de dilə por'ti. Dilə por kin ə in koy ki nje nja joo. ¹⁵ Nga ningə de ki tɔ'a in ki ndangi me makitu kaji'ti el, a iləi'ə dilə por'ti kin tɔ.

21

Dɔran ki sigi ki dɔnangi ki sigi

¹ M'oo dɔran ki sigi ki dɔnangi ki sigi, tado dɔran ki kɔkɔ ki dɔnangi ki kɔkɔ gotoi kɔ, taa babo kaa de oo'ə el tɔ. ² Ningə m'oo ɓebo ki ar njay, adi in Jerujalem ki sigi ə in dɔran'ti rɔ Luwə'ti, to dene ki ra mandi maji isi'n dɔ nja'ne'ti isi nginə ngaw'ne kam be. ³ Ningə m'oo ndu ta madi in ki dɔ kumbər ngar'ti, elta ki tɔgi'ne ene: «Oyi lo kisi Luwə ə re isi dann de'gi'ti kin. Luwə a isi dann'de'ti, ningə ingi a in de'gi li'ə. A isi dann'de'ti to Luwə lə'de. ⁴ A bɔr mann non mbonyi mbonyi kum'de'ti. Koy a goto, ndingə ndoo a goto, kuwə ndoo a goto, kon

a goto, tado dōran ki dōnangi ki koko ki nya'gi ki me'ti gotoi ko.»

⁵ Lo kin'ti non be, nje kisi do kumbər ngar'ti el ene: «Ki ngosine kin, m'ra nya'gi pəti toki sigi nga.» Ningə təl el'm ene: «Ndangi nya'gi kin, tado ta'gi lə'm in ta'gi ki rota'ti, in kankum ta.»

⁶ Ningə ilə do'ti bay ene: «Ginn ta gangi nga! M'in Alpa ki Omega, lo kulə ngirə nya ki lo tolta nya. De ki kundə ra'a ə, m'a m'ad'a mann ki ngirə in do kaji'ti kada anyi kare. ⁷ Ningə de ki nje təti rə, m'a m'ada kadikare kin: m'in m'a m'in Luwə li'ə, ə in a in ngonn'm tə. ⁸ Nga ningə, nje bol'gi, njekunme'gi el, ki nje ra nya ki low'ə'ti el, ki nje təl de'gi, ki njera kaya'gi ki njera mboli'gi, ki nje kaw non kagi yo'gi'ti, ki nje ngom'gi, pəti, lo lə'de in me dilə por'ti, ki in por ki on rigi rigi. Lo kin ə, in koy ki nja joo.»

Jerujalem ki sigi

⁹ Malayka kare dann malayka'gi'ti ki siri ki uwəi kəpi'gi ki siri ki rosi ki nya tuji lo'gi ki siri ki doboy'ti ji'de'ti, re el'm ta ene: «Re, m'a m'toj'i njenduwə lə Ngonn bati, adi in ne'ə m'adi oo'ə».

¹⁰ Ndil Luwə təti'm uwə'm, ə malayka aw sə'm taa do mbal'ti ki boi, ngal, ningə toji'm bebo ki ar njay, adi in Jerujalem ki in dōran'ti rə Luwə'ti, ur nanga. ¹¹ Təbar lə Luwə unji do'a'ti. Kunjə to to kunjə mbal ki gata in ngayn kin be, ndoloi to kunjə mbal ki bari'ə jasipi kin be, taa de oo lo me'ti to bər be tə. ¹² Ndogi bər ki gugə gidə ndər num, ngal num. Takəy kur me'ti in dogi gidə in joo. Ningə malayka'gi dogi gidə in joo ngəmi takəy'gi ki dogi gidə in joo kakin. Ningə

ndangi to ginn koji lo ngann Isirayel'gi ki dogi gidə in joo, kare kare, takəy'gi'ti ki dogi gidə in joo kakin. ¹³ Kaw ki lo kuwə kadi'ti takəy in mutə, lo kurkadi'ti takəy in mutə, manga takəy in mutə, holo takəy in mutə to. ¹⁴ Ndogi bər ki gugi gidi kəy, ngirə in ki kində do ki mbal'gi'ti dogi gidə in joo, ki to njekawkulə'gi ki dogi gidə in joo lo Ngonn bati in ki ndangi səm'ti, kare kare.

¹⁵ Malayka ki nje kel'm ta kakin uwə nya mboji nya ji'ne'ti, adi in gakira ki rai'ə ki or tado mboji'n bebo, ki takəy'ə'gi, ki ndogi bər ki gugi gidə. ¹⁶ Bebo kin dowə'gi ki so asi nan, adi ngala asi nan ki tata. Malayka mboji bebo kakin ki gakira lə'ne, asi kun nja de dər dogi gidə in joo (12.000). Mboji ngala num, tata num, kawa ki taa num, asi nan. ¹⁷ Mboji ndogi bər ki gugi gidi bebo kakin ə, oji ngal ji de te kikir'ə'ti bu ki do so gidə in so, ki go nya mboji nya'ti ki malayka isi mboji kete kete. ¹⁸ Nya'gi ki indəi ndogi bər kakin in mbal ki bari'ə jasipi, ningə bebo inbe in ki kində ki or dərə'a, adi ndolo to bər be. ¹⁹ Ginn ndogi bər ki gugi gidi bebo kakin in ki ra rə'a ki mbal'gi ki dangi dangi ki gati'de in ngayn, kadi ndoloi. Ginnə ki dəkete in ki ra ki mbal ki bari'ə jasipi, ki nja joo in ki ra ki mbal ki bari'ə sapir, ki nja mutə in ki ra ki mbal ki ndolo, ki bari'ə agati, ki nja so in ki ra ki mbal ki bari'ə emerodi, ²⁰ ki nja mi in ki ra ki mbal ki bari'ə onisi, ki nja mehen ki mbal sarduwann, ki nja siri ki mbal kirisoliti, ki nja jijoo ki mbal beril, ki nja jikara ki mbal topaji, ki nja dogi ki mbal kirijopiraji, ki nja dogi gidə kare in ki mbal yasenti, ki nja

dɔgi gidə in joo ki mbal ametisiti. ²¹ Takəy'gi ki dɔgi gidə in joo lə ndogi bɔr, in mədikɔsi'gi dɔgi gidə in joo tɔ. Ningə ta ndogi ki ra in ki ra ki mədikɔsi kare par ki dɔ'ne. Tambalo ki bebo'ti in ki ra ki ɔr ki dɔrɔ'a, adi de oo lo me'ti to bər be. ²² De oo Kəy lə Luwə me bebo'ti kin el. Kəy ə, in Burəbe Luwə inbe ki nje tɔgi pəti tɔ, Ngonn bati tɔ. ²³ Bebo kakin aw ndoo kadi eke nanyi ki kadi oo'n lo el jagi, tado kunji Luwə unji dɔ'a'ti, ningə Ngonn bati in lambi ki kadi oo'n lo. ²⁴ Ginn be'gi ki dangi dangi njiyəi kunjə'ti, ə ngar'gi ki donangi'ti ne rei ki nyakingə'gi lə'de me'ti tɔ. ²⁵ Takəy'gi ki kur me bebo'ti kin a rai tagira ba ki ndɔ'gi pəti, de a uti'de el, tado lo a ndul me be'ti kin el. ²⁶ Nga ningə, de'gi a rei ki nyakingə'gi ki nya tɔbar'gi lə ginn be'gi ki dangi dangi me'ti. ²⁷ Nya madi kare ki to njen a ur me'ti el, taa de ki njera nya'gi ki maji koo el, ki nje ngom a ur me'ti el tɔ. In de'gi ki tɔ'de in ki ndangi me makitu kaji'ti lə Ngonn bati par ə a uri me'ti*.

22

¹ Malayka toji'm mann ba kaji, ki ndolo to bər be ki isi uwə ki tɔgi'ne lo kisi Luwə'ti in ki Ngonn bati. ² Nga ningə, dana ngawdann bebo'ti, ki dann baji mann'ti ki tɔ joo, kagi kaji ki te ki kandi'ne nja dɔgi gidə in joo me bal'ti ki kare ra non. Nanyi kare ə te ki kandi'ne, nanyi kare ə te ki kandi'ne, ə mbi'ə in kin kaji ginn be'gi ki dangi dangi tɔ. ³ Nya madi ki kadi to Luwə a mann'n'ə goto.

* 21:27 21.27 23-27; Ejay 60.19-20, 60.3-5, 60.11, 52.1; Ejəkel 44.9

Kumbør ngar kisi Luwø in ki Ngonn bati a in me bebo'ti, ningø njekulø'gi læ Luwø a awi non'a'ti kadi to gosi'ø. ⁴ A oyi takumø, ningø tō'a a in ki ndangi nati non'de'ti. ⁵ Lo ki ndul a goto, de a aw ki ndoo kunji lambi el num, kunji kadi el num, tado Burøbe Luwø a buki kunji'ne do'de'ti, ningø a onyibe ki dokagilo'gi ki dokagilo'gi.

Re Jeju Kirisiti

⁶ Go'ti, malayka el'm ene: «Ta'gi kin in ta'gi ki røta'ti, in kankum ta. Ningø Burøbe Luwø ki nje kadi gosi de'gi ki njekeltakita'a'ti, ulø ki malayka læ'ne kadi toji njekuløbør'gi læ'ne nya'gi ki a rai nya ndøkba adi'de gøri.»

⁷ Lo kin'ti, Jeju el ene: «Oyi, m'a m're ngosine, ningø de ki njengøm go ta'gi ki te ta Luwø'ti ki to me makitu'ti kin in nje rønel.»

⁸ M'in Jan, m'oo nya'gi kin ki kum num, ki mbi'm num. Ningø go koo'ø'ti ki m'oo ki kum ge, ki mbi'm ge, m'osi nanga nja malayka'ti ki toji'm nya'gi kakin kadi m'osi kurø. ⁹ Nan in el'm ene: «Ononyi kadi ra nya kin. M'in njekulø to in be, to ngannkon'i'gi ki in de'gi ki njekeltakita Luwø'ti, ki de'gi pøti ki njengøm go ta'gi ki me makitu'ti kin maji, be to. In Luwø ø maji kadi øsikurø.»

¹⁰ Ningø ilø'ti bay ene: «Ta'gi ki te ta Luwø'ti ki to me makitu'ti kin, ononyi kadi iyø adi to, tado dokagilo ki kadi nya'gi kin a rai nya in ndøkba nga.» ¹¹ Nga ningø kadi de ki njera nya ki lowø'ti el, kadi nanyi ki lo ra nya ki lowø'ti el'ti læ'ne, ø de ki nje ra nya'gi ki to njen nanyi ki lo ra'a'ti to. Ningø de ki nje ra nya ki dana kadi nanyi ki lo

ra nya ki dana'ti to. De ki nje kar njay nanyi ki lo kar njay'ti to.

¹² Lo kin'ti, Jeju el ene: «Oyi, m'a m're ngosine! M'a m're ki nyakugə goji kadi m'adi de ki ra kigo kulə'ti ki ra. ¹³ M'in Alpa ki Omega, m'in ki Dokete ki ki Dobby'ti, m'in Lo kulə ngirə nya ki Lo toltə nya*.»

¹⁴ Nje ronel'gi ə in de'gi ki nje togi ku'gi lə'de kadi to ingəi tarow kuso kandi kagi koy el, ə kadi uri ki takəy me bebo'ti. ¹⁵ Ningə kadi de'gi ki nje ra kulə lə busi'gi, ai gidi bebo'ti, nan'ti ki de'gi ki nje mboli, ki de'gi ki nje sangi nan kaya'ti, ki de'gi ki njetolde'gi, ki de'gi ki nje kaw non kagi yo'gi'ti, ki de'gi ki ndigi ngom in njekelta ki ngom to.

¹⁶ «M'in Jeju, m'ulə ki malayka lə'm kadi man-naji nya'gi ki rəta'ti kin ki rə Njekawnan'gi'ti. M'in de ki ginn koji'ti lə Dabidi, m'in Ngawnden ki njekuwə taginnlo'ti.»

¹⁷ Ndil Luwə in ki dene ki nje ngaw eli eyina: «Re!»

Ə kadi de ki oo do ndu ta'gi kin ene: «Re!»

Kadi de ki kundə mann ra'a, re, ə kadi de ki ge kanyi mann kaji, ingə kare um ndogi el to.

Tolta ta

¹⁸ M'in Jan m'ilə ndu'm do ta'gi'ti ki te ta Luwə'ti ki to me makitu'ti kin be: De ki ilə nya madi do'ti, Luwə a buki tuji'gi ki in ki kelta'a me makitu'ti kin do kon'ti li'ə. ¹⁹ A re de or nya madi me ta'gi'ti ki te ta Luwə'ti ki to me makitu'ti kin to ə, Luwə a or nya maji ki sow do'a ko me kagi

* **22:13** 22.13 12-13; Ejay 40.10, 62.11; Pa'gi 28.4; Jeremi 17.10

Ta Nya'gi Kikiyø ki Tekido'a 22:20 li Ta Nya'gi Kikiyø ki Tekido'a 22:21

koy el'ti num, me febo'ti ki ar njay num. Adi in kagi koy el in ki febo ki ar njay ki in ki kelta læ'de me makitu'ti kin[†]. ²⁰ Ningø de ki nje kaw ki ndu do ta'gi'ti kin toki in ta'gi ki rota'ti el ene: «Oyo, m'a m're ngosine.»

Amen! Re, Burøbe Jeju! ²¹ Kadi memaji læ Burøbe Jeju in nan'ti sese pøti.

[†] **22:19** 22.19 Ndukun ki nja joo 4.2, 13.1

Ta lə Luwə Kunmindɪ kɪ Sigi
New Testament in Gor

copyright © 2014 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Gor

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

2c67456e-bce1-5ef4-9c95-47d2d9335aa4